SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENTA, 2.298

ANY X.-NUM. 2.868 | BARCELONA, DIJOUS 16 DE JANER DE 1913 | UN NÚMERO, 5 CENTIMS

En sufragi dels

Advocats de l'Ilustre Colegi d'aquesta Ciutat

don Josep Leopoldo Feu y Palau, don Francisco Romaní y Puigdengolas, don Antoni de Barnola y Verdaguer, don Emilí Cros y Isaac, don Josep O. de Sentmenat y Despujol, don Francisco de P. Renart y Golivart, don Joaquim Font de Viñals, don Emili Carreras y Torrescasana, don Joan Baptista Balagueró y Presas, don Francisco J. Tort y Martorell, don Josep Parés y Arboix, don Joan Sabater y Casals, don Tomás Vives y Casademont, don Cassimir Comas y Doménech, don Pere Pinart y Novellas, don Josep Catá de la Torre y Martí, don Ramón Esclasans y Milá, don Josep Carrasco y Marín y don Matías Fontanet y Campmajó, morts durant l'any,

(R. I. P.)

se celebrará un ofici a l'iglesia de Sant Felip Neri, demà, divendres, día 17 de l'actual, a les dèu del matí.

La Junta de govern de dit Colegi y les famílies dels advocats fallescuts, agraïran l'assistencia a dit pietós sufragi, pera encomanar a Déu les ánimes dels finats

Companyia Barcelonesa d'Electricitat

CAPITAL SOCIAL: 18.000.000 DE PESSETES

SUSCRIPCIÓ PÚBLICA
— DE —
20.000 OBLIGACIONS 5 PER 100 HIPOTECARIES

Aquestes obligacions son de 500 pessetes nominals cada una, amb interès de 5 % anual, pagader per semestres que vencen en primer de juliol y primer de janer de cada any.

Se reemborsaran a la par per sorteigs anuals en el plas de 30 anys, o abans a voluntat de la Companyía, efectuantse el primer sorteig en primer de juliol de 1914.

La suscripció d'aquestes 20,000 obligacions està assegurada per un grupu financier constituit pel BANC DE BARCELONA, la SOCIETAT DE CREDIT MERCANTIL, el BANC HISPANO COLONIAL, el BANC DE PRESTAMS Y DESCOMPTES, el SINDICAT DE L'ASSOCIACIO DE BANQUERS DE BARCELONA, els senyors TABERNER CARLES TOLRA y MANAUT S. en C. y la Societat Anònima ARNUS-GARI.

Condicions de la suscripció

El preu de suscripció es de 96 %, o siguin 480 pessetes per títul, que's pagarán en la següent forma:
Pessetes 50'—a l'acte de la suscripció, y
» 430'—el día 3 de febrer pròxim.
Total Pessetes 480'—
entregantse'ls títuls amb cupó primer juliol 1913.

Se gestionarà l'admisió d'aquestes obligacions a la cotització oficial de la Borsa de Barcelona.

Si en la suscripció pública se demanés major nombre de títuls dels oferts, se procedirà a prorrateig menyspreuant les fraccions inferiors a mitg títul.

La suscripció s'efectuarà el día 17 del corrent, de 9 a 18, en els següents establiments: **Banc de Barcelona, Societat de Crèdit Mercantil, Banc Hispano Colonial, Banc de préstams y Descomptes.** A casa dels **Senyors Taberner Carles-Tolrà y Manaut, S. en Ct.; Garriga Nogués Novois, S. en Ct.; J. Marsans Rof y Fills, Tus uets y Cia., S. en Ct.; Jover y Companyia, Fills de F. Mas Sardà, Rosés y Cia., Pere Mir, Nonell Rovira y Matas, Parasols y Caralps,** y a la Societat Anònima **Arnús-Garí.**

Dr. Lluís de March ex-alumne y ajudant de la clínica del Dr. Moure de Burdeus, Especialista en malalties de gorja, laringe, nas y orelles, ha obert el seu gabinet médic quirúrgic en el carrer de Fontanella, 15, 1.er, 1.ª. Consulta de 3 al 5.

LA RENOVACIÓ DEL TRONO

En l'historia espanyola de l'edat moderna, tant sols dos reis han volgut posar en les tradicions monárquiques espanyoles, de un cesarisme tràgic, un idealisme més aprop de la gracia popular que de la gracia de Deu. Tots dos vingueren d'Italia, de Nápols, ont no floriren mai els drames de les tiranies de l'Italia del Nord y d'aquella Roma, redimida pels Savoies del poder dels papes. Carles III, fou el primer monarca regalista y el primer que tingué una concepció orgànica de l'Estat, imposada per una selecció intelectual; l'Amadeu de Savoia, intentà constituir una monarquía democrática y parlamentaria.

El monarca actual en la seva conversa amb l'Azcárate, ha tingut l'arrogancia estadista den Carles III y el desitg d'apoiarse en la voluntat popular, expressada pel parlament, d'aquell Savoia anomenat el rei cavaller. Ell assegura que vol esser un veritable monarca, no de dos partits turnants, sinó dels espanyols tots, y per això se disposa a escoltar veus que no arribaven abans al trono y a acceptar una intervenció d'aquelles inteligencies que han denunciat no sería possible l'evitació dels dolors espanyols amb els homes de que disposa la monarquía.

Sempre a Palau havíen trobat els demócrates aquells famosos obstacles tradicionals. D'avui endavant, consellers reials, a més a més dels ministres, ho seràn també'ls intelectuals de la democracia? Després den Cossío, den Ramón y Cajal, de l'Azcárate, s'anuncia l'anada a Palau del Dr. Simarro y den Melquíades Alvarez. No adquireix això l'apariencia dels dies den Carles III? Perque son homes de ciencia, son els culturals, els cridats pel rei, no pas els quefes de partit, y d'això que's fa resaltar ens en congratulem.

Però dubtem que tót no sigui més que una habilitat den Romanones. L'aproximació, o al menys, la benevolensa dels republicans per la monarquía, fereix an en Maura, que fonamentà la seva refirada en una suposada colaboració de republicans y lliberals, y per un altre costat, dona prestigis de modernitat a don Alfons. Si aquest, avui, surt, ostensiblement pels carrers de Madrid, aquell poble que votá amb quaranta mil sufragis, als diputats de la Conjunció, però que sempre serà noveler y bellugadís, l'ovacionaría. Fins anem creient que aviat comensarán reials visites per provincies, procurant en Romanones cercar a lo fet, un plebiscit aprobatori amb els aplaudiments populars, que el poble en aquestes hores, veu en la Corona, la venjadora dels agravis crudels rebuts den Maura.

Si això no té ànima de joc polític, benvinguda sigui la renovació del trono. Republicans som y republicans serem, perque per molt que fassi la monarquía, y no creiem que pugui realitzar gran feina lliberal y positiva, restarà sempre un marge enorme, pera l'obra republicana. Y no escribim negacions y desconfianses per sistema, perque coses ben perentories hi han a fer, sobre les quals no's projectarà l'eficacia de les renovacions anunciades. La llei de jurisdiccions, està esperant la derogació demanada per unanimitat nacional y la llei de jurisdiccions, perdurarà y ja s'haurà esborrat el record de la futura vida promesa.

Y en últim terme, pera nosaltres, nacionalistes, quedaría l'autonomía de Catalunya, la qual, potser, s'allunyi més amb la creixensa dels prestigis monárquics. L'Estat espanyol millorat, proclamarà l'unitat y l'indivisibilitat de les novetats ofertes, tant que considerem possible que molts lliberals a l'espanyola volguessin per durar en el seu error de considerar els particularismes nacionalistes contraris a la forsa d'un Estat cultural y imperialista.

Lo que está passant, se presenta encara enigmátic pera nosaltres y els comentaris poden caure en error. Esperem... Se succeeixen tantes sorpreses, estem tant en ple espectacle de magia política, que tot podría reduirse a uns «pour parlers» senzillament snobistes y habilidosos.

Falta meritori que tingui bona lletra y molta práctica. Dirigirse per escrit indicant pretencions, a l'administració d'aquest diari.

Revista Extrangera

La elecció presidencial a Fransa

Durant aquests últims dies, la qüestió de l'elecció presidencial francesa s'ha enfosquit molt més encara del que ja ho estava. Malgrat la dimissió de M. Millerand, sembla que l'incident du Paty de Clam exercirà una influencia desfavorable a M. Poincaré.

Aquesta vegada no hi ha vera lluita de partits o de tendencies en l'elecció de president de la República. Se tracta de triar entre persones, no entre idees. Y resulta que cada candidat aplegarà vots de tots els agrupaments politics de les dugues Cambres. Això crea una situació extremadament confusa.

La candidatura de M. Poincaré segueix essent la preferida per la prempsa y per l'opinió. El diari «Excelsior» ha obert un concurs entre'ls seus lectors pera endevinar qui serà elegit demà passat en el Congrés de Versalles. L'escrutini d'aquesta votació dona fins ara els resultats següents:

Poincaré	12.034	vots
Deschanel	2,813	»
Pams	1,924	»
Dubost	1,257	»
Ribot	1,099	»
Diversos	214	»

Com se veu, la majoría de M. Poincaré entre'ls lectors de l'«Excelsior» es enorme.

Oficial ja la candidatura de M. Deschanel a la presidencia de la República, la cotització del seu paper ha pujat forsa en les darreres hores. Se creu que'l votaràn la major part dels diputats de les dretes y alguns del centre y de les esquerres.

Aquestes havien de celebrar ahir al Senat una avant-votació pera designar un candidat únic. Però no es segur que aquesta avant-votació doni a cap dels candidats de l'esquerra una majoría absoluta. Y encara que la donés, no es probable que la minoría acatés el resultat de la previa designació.

Ara per ara, tot indica que M. Ribot y M. Dubost quedaràn en segon terme y que la lluita serà principalment entre MM. Poincaré, Deschanel y Pams. Amb tot y els últims incidents, les probabilitats de triomf per part del primer són considerables.

Wetterlé a Fransa

El «leader» del nacionalisme alsacià-lorenés, l'«abbé» Wetterlé, està fent actualment un viatge per Fransa. A Nancy y en altres ciutats franceses ha donat conferencies sobre l'Alsacia Lorena, y els oients francesos l'han aplaudit frenèticament.

El dilluns passat Wetterlé tenía anunciada una conferencia a la Societat de Geografía de Paris, però deixà de donarla a precs dels seus amics. La causa d'això està en la campanya furiosa que la prempsa patriotera d'Alemanya fa contra d'ell amb motiu de les seves conferencies en terra francesa. Els diaris pangermanistes demanen que's processi a Wetterlé pel delicte d'alta traició. Y hi ha perill de que quan torni a l'Alsacia sigui empresonat.

A. R. y Vu

Per Cà la Ciutat se diu...

Que,c om preveiem nosaltres, alló de la sessió secreta no va ser rés. Sempre passa igual en aquella casa: tempestat que s'anuncia, tempestat que aborta. Les tempestats pera ser tals, han de neixer com per generació arbitraria. Aleshores fins s'arriba al cop de puny, argument segur pera arribar al convenciment de l'adversari... Recordis, sinó aquelles caricies entre en Doménech y en Figueras...

Peró encara que la sessió secreta no hagi estat, subsisteixen els motius que haurien pogut provocar-la. Lo que hi ha es que s'hi ha posat l'«home bó» per entremitg y aquest procura aguantar el cop y evitar la mort civil de tres o quatre regidors.

Mes la influencia d'aquest qui intervé pera aturar l'esbranzida, podria ser neutralitzada per la conducta dels condemnats, els quals sembla que no tenen aquelles dots de prudancia que haurien de tenir.

Hi hauria una manera d'evitar per sempre el punt menassador, y es aquesta, que la comissió d'Hisenda assumís la direcció de tot lo que fassi referencia a tracció urbana, quedant la ponencia que d'això es cuida, disolta. Así, rás y curt: s'ha de disoldre la ponencia de Tracció Urbana. Aquesta es l'única acció que pot aturar un escándol...

Perque entengis bé, que si avui el pertill s'atura, un altre dia no podrá aturarse, perque no sempres trobarán persones que fassin de «home bó», disposades a evitar lo que de repetirse'ls fets aquests, seria inevitable.

Que s'hi tiri terra al damunt y lo passat, passat.

Al fi y al cap seria una llástima que allí ont se fan grans negocis, per tres mil pessetes—que que aconsellém a qui'ls tingui, les torni—se mogués un escándol. Es que per ventura, no poden fer de les seves els «colleros?»

Aixarop de Fosfat de Cals gelatinós CASADESUS
del Dr. CUIXART
— — TÓNIC RECONSTITUIENT — —
De gran valor a l'época de la crescuda dels nens. 2'50 pts. en farmacies y Arc del Teatre, 21, Barna

QUI TINGUI TOS
que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral**, balsámica, expectorant, demulcent y calmant de la **Tos**. Antiga preparació del **Dr. Andreu**. Fórmula publicada. Demanis a les farmacies.

Dr. Serrallach *Vies urinarias* 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40. Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9

L'Eugeni d'Ors estudiat per en Diego Ruiz

Les tres conferencies que ha donat en Diego Ruiz a l'Ateneu, sobre l'Eugeni d'Ors, són la continuació d'una tasca d'anàlisi y crítica ja realitzada, en les pàgines de «La Publicidad» (1) a l'entorn del pensament del qual «La Ben Plantada» es nascuda com una seqüencia estètica. El títul d'aquestes conferencies era: «Els grans lemes d'orsians. La Ben Plantada considerada com encarnació d'una idea platònica més aviat que com un símbol de la rassa». Això equivalía a l'examen de la personalitat de l'Ors com a artista, com a pensador d'idees estètiques. Aquest examen del creador de la «Filosofía de l'home que treballa y que juga», pel creador de la Filosofía de l'Entusiasme, es un dels moments que deixaràn una més alta vibració en la nostra vida intelectual de cada día, aont poques vegades arriba la lluita d'idees a un grau de tant pura y noble polèmica, aont poques vegades pren la polèmica aquest bell aire d'espiritual conversa. Perquè aquest estudi den Diego Ruiz, «Las bellas mentes de aquí», es un examen den Verdaguer, den Maragall y de l'Ors com a homes senyalats per ell com a representatius de l'evolució del modern cicle de cultura catalana; però, un examen que, pel fet de constituir un ensaig de Crítica, tanca una revisió de valors, una ponderació de qualitats; y una part d'adhesió del crític al pensament y a l'expressió estètica que examina, amb una altra part en que'l crític s'afirma a sí mateix contra l'obra examinada. Tota Crítica es una forma de polèmica; potser es la polèmica ont se fa possible la més forta intervenció del mètode; y per conseqüencia, la polèmica que arriba més aviat a conclusions directes. La ponderació de qualitats feta per en Diego Ruiz dona aquest resultat: en Verdaguer es l'infancia de la cultura catalana moderna, no hi ha pensament ni producció sotmesa a una llei expressa del gust; té una formidable preparació tècnica y camina, gravita vers l'epopeia; sent com en cada moment una relació de premi y càstic el lliga amb Deu, fentlo sentirse sempre com confós amb la divinitat. En Maragall es la joventut; una fortíssima vocació pera'l cant li fa cercar la claror de totes les seves sensacions, y tracta de crear una estètica pera justificar l'abandó de la forma — en que'l fa incórrer aquest mateix desitg de claror; — la seva inspiració camina, tendeix a l'acció dramàtica. No es Deu si no el Mon, forma de l'Univers, lo que l'atreu y el seu sentiment de la divinitat es el panteisme, així com era el monoteisme el sentiment den Verdaguer.

L'Eugeni d'Ors, el tercer moment d'aquest modern cicle de cultura que analitza en Diego Ruiz, representa l'inici de la maduresa, l'edat de la raó; el pensament depassa l'Estètica, el límit den Maragall, y penetra endins de la Filosofía, y, en lloc de mesurarse per les coses, mesura les coses per sí mateix; amb ell s'instaura la Norma, se dona llei al Gust y se fa necessaria l'intervenció, la qual es comensada per la Crítica.

Aquesta es, si no m'erro, la situació en que en Diego Ruiz disposa els elements que ha examinat en cada hu d'aquests tres homes representatius, en les tres parts de la seva tasca. D'elles, la tercera, la consagrada a l'Eugeni d'Ors, es la que havía de tenir un valor més pur de Crítica, y la que haurà de devenir una construcció ideològica més interessant pera sotmètrela, a son torn, a alàlisi, es a dir, a ferne materia d'experiencies. Perquè, donada la diversa posició de pensament de l'Ors y den Ruiz, de la «Filosofía de l'home que treballa y que juga» y de la «Filosofía de l'Entusiasme», aquest estudi es de més viva sugestió y ha de servir de poderós element pera senyalarne les diferencies. Una ment d'inagotable riquesa ideològica treballant sobre la producció d'una altra ment — també creadora d'idees — es un bell espectacle intelectual. Es com veure un nucli d'irradiació de tonalitats blaves girantse vers un altre nucli irradiador de tonalitats roges. Así es com l'estudi den Diego Ruiz sobre'ls lemes d'orsians constitueixen una lluminosa llissó.

⁂

En el «Glosari» hi senyala en Diego Ruiz tres lemes que retroba en les Memories, Comunicacions y en els articles pera'ls «Archives de neurologie», perquè aquell treball quotidià es el plasma d'ont s'ha extret tota la ideología de l'Eugeni d'Ors. Aquests tres lemes són: Llibertat, Norma, Intervenció. Els tres són com les tres columnes de ferro en el centre de la vasta construcció del «Glosari», aquesta historia viva dels nostres temps, les palpitacions del qual hi són registrades día per día.

El «Glosari» no es la manifestació d'un determinat genre literari, si no una convergencia de gaire bé tots els genres: hi ha teorització política y comentari del moment, historia y psicología, estètica — la posició més considerable — y exaltació lírica. Y tots aquests genres s'uneixen y s'expressen ara en un to oratori, ara en forma de disertació, ara en la d'un comentari posat al marge de les coses. Per esser obra de ciencia, diu en Diego Ruiz, no li manca la crítica; pera esser obra d'art no li manca el ritme y amb ell la composició.

L'Ors es lo oposat an en Maragall y en un determinat aspecte es el retorn an en Verdaguer. En Maragall es la joventut, l'abandó, mentres que l'Ors es la norma y la maduresa. L'un ha vingut a correspondres amb l'ambient, l'altre a renovarlo. En Maragall no excluía a ningú y l'Ors fa de l'exclusió un deure civil. Jo diría que en l'un les idees no formaven un sistema per venirli gairebé sempre pel camí de la sugestió, mentres que en l'altre les idees són un sistema amb la seva llei y el seu ritme, y que per tenirlos, valora a cada moment les noves idees, tant les propies com les idees d'altri; o en altres termes, en Maragall se sent atret per les idees y les coses del mar, y les canta, mentres que l'Ors atreu les idees y les sotmet a la norma que ferriament el governa.

Per això se mostra contrari al seu medi — com en Maragall s'hi sentía adaptat, — però no l'abandona perquè de ferho mancaría a la tercera llei del seu pensament: l'Intervenció. Com en Verdaguer y com en Maragall, l'Ors es un pur catalanista, però en ell el catalanisme es una forma d'imperialisme, per la mateixa llei d'Intervenció.

⁂

El Pensament en l'antic cicle de Cultura a Catalunya se troba en un Raimond Lull, en un Bernat Bergé, en un Montaner. El modern cicle de cultura s'orientava altra volta vers el Pensament, y a travers dels seus tres homes representatius, en Diego Ruiz no el descobreix fins a l'arribar a l'Ors. En Verdaguer es orfe de pensament, y per això representa el período d'infancia de la cultura catalana: tot ell se dona al seu art, a la poesía ètica y a la poesía mística. En Maragall sembla que s'esforsi pera pensar quan vol crear una Estètica que justifiqui la seva poesía. Amb ells dos no existía la Crítica. Catalunya tingué els seus precursors, erudits, historiadors, preceptistes, professors, però es l'Ors el qui ve a representar a la Raó en el modern cicle cultural, a proclamar el principi, a demanar l'adhesió a la norma, a senyalar la llei del gust. Así, vol imposarse com un dictador espiritual.

En l'Ors hi ha una Sensibilitat servida per una Inteligencia, y que més per instint que per anàlisi s'allunya de lo erroni. En Diego Ruiz hi senyala aquestes notes de distinció de les altres sensibilitats: esperit de pintor tant com de pensador, perquè en ell tota idea es imatge y tota inspiració una aparició; per conseqüencia, es apte pera lo abstracte, però concretantlo desseguida, sense donarli temps a esser enterament lo abstracte. Así, no cal esfors pera arribar a l'expressió, pera donar forma a l'idea, y s'expressa estèticament d'una manera espontania, com si no intervingués la voluntat. Y así, també, es com un esperit no coneix la fadiga y's fa possible la labor considerable, enorme, continuada de l'Eugeni d'Ors. El «Glosari» ha pogut devenir un immens quadro animat en el qual les idees són imatges, en el qual se descriu els objectes, y del qual l'imaginació n'es el fons.

⁂

En Diego Ruiz descriu les dues maneres que troba en el «Glosari». Lo que veu Xenius l'impressiona en tal grau que no's fa possible més que l'interjecció: es la primera manera del «Glosari». Xenius es un romàntic que predica el Classicisme. La segona manera apareix en el «Glosari», quan Xenius esdevé disertador per obra de la Retòrica, el gust dels llatins.

⁂

«Aquell que segueix els fets es periodista d'ofici; aquell qui els intervé es el periodista d'idees. L'un anota la Historia. L'altre la fa». Aquestes paraules que en Raimond Caselles posà en el pròleg del primer any del «Glosari», son retretes per en Diego Ruiz al considerar el periodista que hi ha en l'Ors, y defineix así les gloses: «Es una impressió diaria. O un raonament diari. O un relat. O una màxima, desenrotllada. O tot això juntat, en un día».

⁂

Aquests son els precedents que duen an en Diego Ruiz a fer la definició de la ment d'orsiana com una ment de pur platònic, y a fixar les linies de més relleu, descobertes per ell en la seva producció, que li donen una situació intelectual oposada a l'aristotelisme y al romanticisme. Aquesta part de l'estudi den Diego Ruiz es d'una lluminosa riquesa d'idees y ens fa deixar pera un altre día tot intent d'exposició y de comentari.

ALEXANDRE PLANA

(1) «La Publicidad», 11 y 25 de Juliol y 8 y 22 d'Agost de 1912.

L'almoina esperitual

Una altra adhesió

En Prudenci Bertrana:

Aplec entusiasta de joves, portats per una onada d'alta idealitat, es deure nostre oferirvos, en tot y per tot, el nostre sincer concurs, a l'obra per vos tant bellament exposada en les planes d'EL POBLE CATALÀ.

Nostra voluntat tota, la posem al servei de la vostra obra. Nosaltres, els fruits de la nostra obra, la posem al servei dels desheretats, dels qui de la llibertat no gaudeixen.

Repeteixo, y amb tota sinceritat: nostra joventut, passional, nostres entusiasmes tots, al marge de vostra empresa els posem, advocant per son complet triomf.

Ciutat janer de 1913.—Per l'Associació Escolar Artística, el secretari, V. Fonts Casanovas.

A quarta plana: Butlleti del treball, Successos, Publicacions, Espectacles y Secció Comercial.

L'afer de les admisions temporals dels teixits crús de coto

Rectificació a D. Emili Monteys y Serra

En l'edició del vespre, del dimars, 7 del corrent, del diari «La Veu de Catalunya», se publicá un article, tractant de les admisions temporals dels teixits crús de coto, firmat per don Emili Monteys, President de l'«Associació de fabricants d'estampats y blanqueig».

Encara que jo estava decidit a no parlar més d'aquest assumpte, després dels dos articles que sortiren en EL POBLE CATALÀ, en els dies 24 y 27, del prop passat desembre, considerant la meva misió acabada, y no voguent immiscuirme en el plet pendent entre empessaires y estampadors, a l'objecte de no agriar la qüestió, avui, contra els meus desitjos, els meus propósits, y fins contra la meva voluntat, dec dir dúes paraules, no tant sols perque'l meu silenci no's pugui considerar una falta d'atenció a don Emili Monteys, sinó també pera rectificar algunes de les afirmacions de l'esmentat senyor, y de pas, fer algunes observacions que m'ha sugerit la lectura del seu article.

Don Emili Monteys y Serra, després de dir que explicaría punt per randa, y a la claror del día, tot lo succehit en altal assumpte, declara, que, de pas, se proposa contestar dos articles que, amb la meva firma, foren publicats. Donc jo, sense seguir punt per randa, peró por cert no a les fosques, me proposo contestar l'article de don Emili Monteys y Serra, qui es avui, President de la «Associació de fabricants d'estampats y blanqueig».

Comensa el seu article don Emili Monteys, amb la següent afirmació:

«Al disoldre, a principis de l'any 1910, la Mutua de fabricants de teixits, reguladora del mercat y exportació, els estampadors se vegeren privats d'aquell element propulsor de sa exportació y llensaren al vol la idea de sollicitar del Govern, l'admissió dels teixits crús, amparantse en la llei de l'any 1888.»

Amb aquesta afirmació, tinc la seguretat que, don Emili Monteys y Serra, ha donat «la punilla» el projecte de llei d'admissions temporals dels teixits crús de coto, (tal y com está redactat avui), quin projecte rebé mortal ferida quan els comissionals dels estampadors anaren a Madrid, sense que la ponencia de s empessaires, fos avisada ni convidada desde Madrid, ni desde aquesta ciutat, ni per es representants y defensors que allí tenien els estampadors, ni per la Ponencia, ni per els demés que aquí a Barcelona quedaren.» Aquesta afirmació, que faig amb tota serietat y cruesa, y quina seriesa demostraré en aquest article, no pot esser desmentida per ningú, puig es una veritat com un temple.

Afirmó també que l'actual projecte de llei ha mort de «la punilla» de don Emili Monteys, puig está massa fresc, «y aún coleja, el tremendo fracás obtingut amb la «Mutua de fabricants de teixits, reguladora del mercat y exportació», quins perjudicis, quantiosíssims per cert, han sofert en sa immensa major part, els fabricants d'empeses. Y si, amb aquest precedent, don Emili Monteys y Serra, President de l'«Associació de fabricants d'estampats y blanqueig», afirma, o deixa entendre,, que'l nou projecte de llei es com una continuació de la malaurada «Mutua», quins serán es incautes empessaires que apoiarán l'esmentat projecte, tal com está avui, sense rezes ni desconfianses, ni exigir formidables garanties en defensa dels seus interessos novament compromesos? Això, al temps: y así com, el día 7 de janer, morí l'actual projecte, tinc la seguretat absoluta de que, en la propera Assamblea d'empessaires, que tindrá lloc dintre pocs dies, se farà l'enterro amb més o menys solemnitat.

Anem ara a la rectificació més important de l'article de don Emili Monteys y Serra.

Diu aquest senyor, (textualment): «El senyor Monegal (don Trinitat), diu que, a darrers del mes de novembre, fou cridada desde Madrid, únicament la Comissió d'estampadors. Això no es cert, y pera demostrarho, explicaré clarament lo succehit». Y jo, malgrat aquesta declaració, continúo afirmant que no fou cridada ni convidada desde Madrid, ni desde aquí, la Ponencia d'empessaires, pera acompanyar en son viatge a Madrid a la Ponencia d'estampadors: y apelo al testimoni de don Emili Monteys y don Joan Giménez, del ram d'estampats, y al de don Josep Carat y don Josep Soldevila, del ram de fabricants d'empesses.

Pera demostrar la seva afirmació, don Emili Monteys, diu que, abans de marxar a Madrid, la Comissió d'estampadors, feu saber a don Josep Monegal y Nogués, el viatge que anaven a empendre, suplicantli que'ls acompanyés; y que, no havent accedit aquest senyor, li suplicaren que ls hi enviés a Madrid una carta de recomanació al senyor Allendesalazar, qual carta varen rebre ells el día 5.

En primer lloc, nego en absolut que don Josep Monegal y Nogués sigui de la Comissió d'empessaires, y, en canvi, afirmo que aquest senyor fou nomenat President de la Junta magna, perque actúes com neutral y com tercer en discordia, entre els dos grupus de fabricants que composaven l'esmentada Junta.

Peró hi ha més encara, cóm se feren l'avís el convit y la petició a don Josep Monegal? personalment els de la Comissió, no: per escrit, menys.

Se feu per mediació d'una tercera persona, molt estimable y per mí estimadissima, molt respectable y per tothom respectada, qui de part de don Joan Giménez, avisà a don Josep Monegal el viatge y el convit, y en tot cas, la petició de la carta de recomanació. Se li digué a don Josep, l'objecte principal del viatge, que era aprosumar la discussió del projecte de llei? Don Emili Monteys, sab tant bé com jo, que no.

Es aquest el camí que havíen de seguir, la Comissió d'estampadors y els seus representants y defensors a Madrid? No; de cap manera.

(Acabará.)

Desde Figueres

D'un viatje que feu el Gobernador de Girona, amb més de seixanta civils de peu y de caball, cap a la pacífica ciutat del Empordà.

Relacionades amb la nostra ciutat, han circulat aquests dies falses alarmes y noticies tendencioses que cal que's deslassin pera que la veritat resplandeixi, y pera que un algún personatge oficial no li apuntin llorers, en lloc del paper ridicul desempenyat.

De l'actual plet sobre la substitució dels consums, que existeix a Figueres, vol aprò-

tisansen un acte conciliador fins despreciget en els seus, y de trista recordança en l'administració municipal. Sembla que fou aquest el qui va aconsellar als carnicers de aquesta ciutat que no pagessin els drets de les carns. El dissabte, al negure aquests a pagar, amb l'excusa de que tenen un contracte gremial pera quan regeixi la substitució, l'arcalde, va ordenar que no treguessin la carn del Matadero tots aquells que no hagueissin pagat els esmentats drets de consums.

Uns quants mal intencionats, enviaren diversos telegrames al Governador de la provincia y a Ministre de la Governació, donant notícies falses y anunciant desordes sagnants, quan tota la población estava tranquila, y una mitja dotzéna de bromistes desenfeinats passaven el rato en la plassa del Matadero, esperant com acabaria la tossuderia dels carnicers en no voler pagar lo que devien.

Y ja tenim al senyor Governador, sense consultar res a l'arcalde ni a ningú, camí de Figueres amb més de mitg centenar de guardes civils de peu y de cavall.

—Y bé, qué passa? — va preguntar al saltar del tren.

—Rés... rés, que nosaltres sapiguem! — li digueren les autoritats locals.

Els carnicers, canviant d'actitut, pegaren y retiraren la carn del Matadero, el Governador feu algunes consultes y en el primer tren que passá cap a Girona va tornarsen amb tot el seu seguici de civils de peu y de cavall que produí gran extranyesa a la población, y algunes riallas als qui sabien el motiu d'aquella tan inútil movilització de forses armades.

Gran ha sigut la nostra extranyesa al veure en les planes de «La Publicidad» que l senyor Governador havía resolt el conflicte de Figueres.

Ni a Figueres hi havía conflicte, ni el governador ha resolt res. Doncs el tal governador, que no té altres qualitats que esser un protegit den Weyler, ha demostrat que no es de la fusta de les que resolen qüestions. Cobrar el sou y guanyarse un bon retir, heusaquí tots els mériteis que está cridat a realizar l'actual «Sancho» de la nostra provincia.

EUGENI MONFORT

Figueres, 13 janer de 1913.

De Política

Notes y comentaris

Del catalanófil Moneva

En contestació a l'afectuosa felicitació que va dirigir el «Centre Català» de Saragossa al senyor Moneva y Puyol per la brillant defensa de la llengua catalana ofesa per l'arcalde de Saragossa, l'ilustre catedrátic ha enviat aquest ofici escrit en catalá:

«Senyor President:

Sabeu de temps, la meva amor a Catalunya, y als catalans—puig Catalunya es nixò, l'aplec dels catalans—y al vostre idioma; quantes vegades vos ho he demostrat, y, perxò comprenc que m'estimeu; y no pas ara, darrerament quan he protestat de la descortesía d'un Magistrat públic d'assi—encara que de nomenament ministerial—contra de la llengua catalana, y, de retop contra de tots els catalans, y, es clar, dels catalans que son hostes d'Aragó.

Alsant la meva veu, com ho he fet, com tinc de tornar a ferho, encara, he evitat a la meva patria, Aragó, la raca lletgissima d'un acte d'inhospitalitat; n'és doncs per Aragó per qui he treballat y a qui he servit; si vos y els catalans de qui sou trap an aqueix Centre'm restau agraits, massa feu.

Deu vos guard, senyor President, y als vostres consocis.

A la Ciutat, lo dia 12 de janer de 1913. —Joan Moneva y Puyol.—Al senyor President del «Centre Català» de Saragossa.»

L'Ateneu Nacionalista Republicà ha dirigit al catedrátic de l'Universitat de Saragossa, don Joan Moneva, el següent ofici:

«Honorable senyor:

Aquesta entitat, en Junta general de socis celebrada'l dia 9 del corrent, acordà per aclamació testimoniarvos son pregón agraiment per la noble defensa que feu de la llengua catalana amb motiu d'un desagradable incident promogut per l'arcalde d'aqueixa ciutat, y el seu Consell directiu compleix amb vivissima satisfacció dit acord enviantvòs el present missatge.

Es amb amor y mútues deferencies com deuen conviure'ls pobles de modalitat diferenta, que cadascú estima la séva y se sent ferit si la veu menyspreuada.

Vos que haveu pellada la ferida que suara, com a catalans se'ns havía inferit, visqueu molts anys pera fer semblants obres.

Barcelona, 14 de janer de 1913.—El president, Josep María Rosich; el secretari, J. Casellas.»

Sempre mudant

Parlant a l'Ajuntament dels successos polítics d'actualitat, el regidor reformista don Josep Carcereny, deia que si son quefe don Melquíades Alvarez ingressava a la monarquía, ell se passaría al partit radical.

Creiem que no li sería al senyor Carcereny gaire costós el tranzit, perqué a l'Ajuntament desde que hi entrà, no fa més que de lerrouxista.

Quefes dels lliberals

El comte de Romanones ha designat, segons sembla, quefes del partit lliberal en les 4 provincies catalanes, als senyors següents:

Barcelona, don Josep Collaso; Girona, don Jaume Roure; Tarragona, marqués de Marianao, y Lleida, don Miquel Agelet.

Ha d'esser deliciós això de pertanyer a un partit general espanyol y molt més a un partit monárquic: fins als quefes locals se'ls nomena d'ofici!...

Els progressistes

La «Junta Directiva Provisional del Partido Republicano Democrático Progresista» que la formen don Pau Isart y Bula y altres senyors, han publicat un llarg manifest al poble, en el qual se donen per desenganyats de les lluites electorals y diuen que hi ha que «preparar y realizar la Revolución.»

Varies

En el Centre d'Unió Republicana del Districte VII, se prepara una festa a benefici dels pobres d'aquella barriada.

—Ha marxat a Madrid el conegut diputat per Castelltersol, senyor Cambó.

—Avui marxà a Valencia el senador vitalici, don Torquat Luca de Tena, director y propietari d'«A. B. C.» y «Blanco y Negro», de Madrid.

—Una comissió de la Joventut Lliberal Monárquica, ha visitat a don Josep Collaso, feníli saber l'acord de reconéixe'l com a quefe provincial.

—En la renovació de cárrecs de la J. D. del Centre Popular Catalanista de S. A. foren nomenats president, don Pere Pena y secretari, don Andreu Pla.

—La Joventut Conservadora, prosseguint la seva missió de fer el ridícul, vol fer uns quants mitings que comensaràn a Cardedeu.

—Se troba malalt d'algún cuidado el diputat a Corts per Tremp, don Josep Llari y Areny.

Del Govern civil

Nosaltres y la policía

Com feia dies que no sabiem rés de l'expedient que'l secretari de policía instruí amb motiu de les brutalitats comeses per la policía y la guarda de seguretat, contra la manifestació pacífica, duta a cab al sortir del mitg de la Sala Imperi, preguntarem al governador en quin estat estava l'expedient, a lo qual ens contestá que feia més de quinze dies que estava acabat y havía sigut remés a Madrid, al ministre de Governació, el qual ha de tornarlo a remetre a Barcelona.

Esperem, doncs, uns quants dies més y veurem com contestarán de Madrid y si tardarán gaire.

Protecció a l'infancia

A la tarde d'ahir se reuní en el G. C. la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia. Tracteren d'assumptes de régim interior.

L'ópera "Gala Placidia"

Al rebrens anit el senyor Sánchez, ens digué als periodistes que assistiría a l'estrena de l'ópera dels mestres Guimerá y Pahissa.

El senyor García Prieto

Ahir nit, amb l'exprés, retorná a Madrid el senyor García Prieto. A donarli comiat anaren a l'estació, totes les autoritats, y entre altres senyors el comte de Güell, Roig y Bergadá, Marianao, Bosch y Alsina, Rius y Torres, baró de Bonet, y altres personalitats de la política catalana.

El senyor Sánchez Anido y la seva senyora, acompanyaren a l'ex-ministre fins al baixador del Passeig de Gracia.

Al matí, havía estat l'ex-ministre a fer diverses visites de comiat.

Suspensió

Se diu que'l senyor Méndez Alaniz, Director general de seguretat, ha sospés el seu viatge a Barcelona.

Visites

Ahir visitaren al governador el diputat a Cort senyor Godó, el gerent d'una Companyía de Ferrer, el senyor Sostres y una comissió de l'Ajuntament del Prat del Llobregat.

El Sr. García Prieto

Ahir al matí, el Marqués d'Alhucemas, ex-ministre d'Estat, acompanyat de diputats senyor Lamorena y dels directors de la Companyía «Energía Eléctrica de Catalunya» visitá l'importantissima Central Térmica que dita Societat está construint a Sant Adrián del Besós.

El senyor García Prieto recorregué minuciosament totes les obres que están ja a punt d'acabarse, quedant agradablement impressionat, no sols de la rapidesa amb que s'han portat a cab, sinó també de l'importancia que revesteixen, dedicant, amb tal motiu, grans elogis a l'«Energía Eléctrica de Catalunya».

De l'Ajuntament

Depdesida

L'arcalde aná anit a despedir al senyor García Prieto, que retorná a Madrid.

Els jutjats

La comissió de Governació se preocupá ahir del traslat dels Jutjats Municipals. Se comensará pel de les Dressanes, el local del qual s'encarregá de buscarlo'l senyor Vallés y Pujals.

Petició

El Colegi de doctors y llicenciats en filosofía y lletres ha presentat una instancia a l'Ajuntament demanant una subvenció de 3,000 pessetes pera una assamblea en projecte.

Visites

Han estat a l'arcaldía una comissió del carrer de les Camelies y altres dels voltants, a lamentarse de que, haventsels promés posar fanals, continúa allá a les fosques essent temeriu'l tranzitar per aquells indrets.

Una comissió de venedors ambulants a dir que's sembla excessiva la persecució de que son objecte per part dels agents del municipi.

Una altra de venedors de l'Abacería a fer avinent que, essent acabades les obres convé que's llocs del mercat de la Revolució hi siguin traslladats quan més aviat millor.

Reforma

Han sigut pagades les cases número 4, de la Plassa de Junqueres, de donya Carolina Vernis, 54,432 pessetes; y números 13 y 15 del carrer dels Arcs de Junqueres, 13 y 15, de don Francisco Ardid, 80,640 pessetes.

INFORMACIO DE BARCELONA

El proper diumenge, el vispresident del Club Montanyenc, don Timoteu Colominas, donará una conferencia a l'Unió Industrial, desenrotllant el tema: «Les primeres civilitzacions en l'edat de pedra (prehistoria). Definició de la prehistoria. Origen de l'home teories). Divisió geológica. Períodes prehistórics, russes, fama, monuments, habitacions etcétera, etc.»

La conferencia será ilustrada amb interessants projeccions.

Un cop acabada la conferencia se projectará una serie de positius referents a l'edat de ferro.

Aquesta conferencia será pública.

L'Associació de la Prempsa Diaria de Barcelona, celebrará Junta General de socis reglamentaria en el local social, Foment del Treball Nacional, el proper diumenge, dia 19, a les cinc de la tarde. En ella se llegirá la memoria anual y se procedirá a l'aprovació de comptes, admissió de socis y renovació de la Junta Directiva.

Aquesta se reunirá avui, dimecres, pera celebrar la reunió preparatoria de la general.

Ahir a la tarde, convocats pel president de la Cambra d'Industria d'aquesta ciutat, don Lluis Sedó, se reuniren els presidents de les principals Corporacions de la nostra ciutat, a l'objecte de recullir recursos per medi d'una suscripció, pera les escoles espanyoles d'Alcazarquivir, que está organitzant el coronel Fernández Silvestre.

La Secció especial d'Urbanitzacions de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana de la que n'es president don Antoni Prim, se reunirá setmanalment tots els dimecres laborables a les cinc de la tarde.

—Saló Automóbil: baix el patronat de S. M. el rei Alfons XIII, 8 mars a 6 abril 1913. Secretaría Turó Park.

Pel Notari don Carles M. Soldevila, fou ahir autorizada l'escriptura de compra per la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis del solar antigament anomenat de la Palmera, situat entre'ls carrers de Junqueres y Bilbao y la Plassa de Junqueres. Firmaren l'escriptura en representació de la Caixa de Pensions el President de la mateixa don Lluis Ferrer-Vidal y Soler, y el seu Director General senyor Moragas y Barret y assistiren a l'acte els consellers senyor Josep Rogent y Pedrosa y don Vicens Ferrer Bertrand. En el solar adquirit, que té 30,000 pams de superficie, se construirá l'edifici social de la Caixa de Pensions pera la Vellesa segons els planols que está formant l'arquitecte senyor Sagnier. Probablement la edificació comensará el proper mes de maig.

En la darrera reunió de Junta general ordinaria celebrada per la Societat Mutua de Mestres Sastres «La Confianza», després de aprovada la Memoria y l'estat de comptes del darrer semestre, se prengueren entre altres acords els següents:

Modificar el Reglament interior de la Secció d'Inválids en sentit d'assegurar la percepció del subsidi als socis impossibilitats pera'l treball que veritablement necessiten de l'auxili social; aplassar fins el proper mes de mars el Concurs d'Aprenents anunciat pera'l febrer, a l'objecte de que hi hagi suficient temps pera publicar els temes y seguir reunint els premis oferts y que's gestionen; celebrar el banquet anual commemoratiu de la fundació de «La Confianza» el dia 15 del corrent, en l'Hotel Restaurant del Tibidabo, convidant a l'acte a la prempsa local, delegats de la Societat obrera «L'Art de la Sastreria», etc.; celebrar a beneficí de la Caixa d'Inválids social, el mateix dia 15, en el Teatre del Tívoli, una funció lírica, y el dia primer de febrer, en el Teatre de Novetats, un ball de disfresses.

S'anunciá en dit acte la propera publicació d'una gran lámina figurí, destinada exclusivament a la presentació de floreiés, augurantse pera la mateixa un éxit extraordinari per les seves condicions excepcionals y espléndides, que honrarán a la Societat y a don Jesús Carrera, que, per encárrec de la Junta va tenir baix el seu cuidado la direcció de la referida publicació.

Efectuada la renovació reglamentaria de les Juntes Directiva y Consultiva y Comissió de Festejos, quedaren aquests organismes constituits.

En aquesta mateixa Societat, y després de acabats els exámens de l'Academia de Tall que sostè la mateixa, s'hi ha celebrat darrerament, amb la solemnitat acostumada, el repartiment de diplomes als nombrosos deixebles que varen concorrer al passat curs, quins documents acreditatius de seu aprofitament, reberen de Jurat en presencia del President de la Societat don Jesús Carrera y diversos altres senyors components de la Junta Directiva. Aquest Jurat, que es a la vegada la Comissió de Modes de «La Confianza», está format per reputades personalitats de l'art de la sastreria a Barcelona.

En l'acte de referencia, la citada presidencia y algún dels senyors presents, dirigiren afinats y cariñyosos consells als joves alumnes, futurs sastres, reafirs a l'estudi y exercici de la seva professió y brindántelshi pera lo successiu l'apoi propi y el de la Societat.

En la darrera sessió celebrada per la Cambra d'Industria de la nostra ciutat, se doná compte de diverses comunicacions, en una de les quals, rebuda de la Direcció general de Comers, Industria y Treball, se solicitá que s'emetessi dictamen pera tenirlo en compte en el projectat Congrés Internacional de Regamentació Duanera.

La Cambra va acordar que passessin aquestes comunicacions a les comissions corresponents.

Se delegá als senyors Roig y Armengol y Artur Gallard, pera que assisteixin en representació de la Cambra a les conferencies del Centre Autonomista de Dependents de Comers y de l'Industria.

S'aprová, ademés d'alguns altres dictamens, una proposició del senyor Gallard relacionada amb el desenrotllo de les diferentes industries.

El president senyor Sedó, doná compte del seu viatge a Madrid motivat entre altres coses, pel temor de que progressin els recárrecs proposats pel ministre d'Hisenda, explicant detalladament totes les gestions que sobre el particular va efectuar.

També's va tractar de la qüestió del subministre de les tropes d'Africa, acordantse fer les degudes gestions pera que els productes que s'hi importin siguin de procedencia espanyola.

Finalment se parlá de lo de les admissions temporals y després d'intervenirhi alguns dels senyors reunits, s'acordá per unanimitat:

Primer. Autoritzar als senyors Gassó y Martí, Roig y Armengol y Caralt, pera que practiquin les gestions conduents a produir una concordia entre'ls fabricants de teixidis y estampadors.

Segón. Fer constar que'l criteri económic de la Corporació es favorable a les admissions temporals compensades tal com havía proposat el president.

L'Unió de Vinaters de Catalunya, en vista de la denuncia feta per un periódic local (y que en podia part ha pogut comprovar) d'haver entrat pels ports espanyols cinc mil bocois de vi reexpedits desde França per haver sigut allí rebutjats per suposats adulterats, ha remés el següent telegrama:

«Ministre Fomen.—Madrid.—Vetera es insistencia obligar aquesta Unió Vinaters Catalunya a donar poderosos mentalitat V. E. reconeixent ports espanyols grans productes vi rebutjats per Duanes Europa com adulterats, per evitar ingrés mercaderia nacional. Correu exposició.—Puig de la Bellacasa, president.»

En contestació al mateix, ha rebut el següent:

«Ministre Foment a Puig de la Bellacasa, President Unió Vinaters Catalunya.—Rebut telegrama y a reserva de resoldre lo que procedeixi sobre l'exposició que anuncia fugi les gestions necessaries pera que no pugui consumirse cap acte contrari a les Bels esperoles.»

El mateix objecte s'ha dirigit l'Unió a la Confederació de vinaters francesos y al Director de l'Estació Enológica a Cette.

La agrupació «Sol Ixent», en el local del «Niu Guerrer» (Mercaders, 26, principal), inaugurará l'elenc dramátic el diumenge, dia 19, a les quatre de la tarde, amb les produccions «Gent d'ara» den Coca y «El tiomí de la carta» den Rusiñol.

La direcció d'aquestes obres va a cárrec den F. Figuerola. Hi pendrán part la senyora Tugas, senyoreta Piqué y els senyors Ninyas, Ventura, Ferrés, Gimeno, Caral, Carrasco, Pacren y Miralles.

L'Associació de la Prempsa Diaria de Barcelona, celebrará Junta General ordinaria en son local social del Foment del Treball Nacional, el diumenge que vé a les quatre de la tarde.

Després de la Memoria reglamentaria se procedirá a l'admissió dels socis nous y renovació de la Junta Directiva.

Se prega a tots els delegats de la Comissió pro-subvencions, que assisteixin avui, dijous, a dos quarts de déu a l'Ateneu Integral, Sant Pau, 75, pera tractar d'assumptes molt importants.

Demá, el Centre de Patrons Vaquers de Barcelona, celebrará un lluit programa de festetjos baix el següent ordre:

A les vuit del matí se reunirá la colla a la Plassa de Sant Joan, dirigintse desseguida cap a casa de l'abanderat.

Després, als acorts d'una reputada banda-orquesta, se posará la colla en marxa obrinlla quatre batidors de la guarda municipal, seguint el capitá de colla don Alfons Puig, capitá de Bandera, don Pere Garrosa, y l'abanderat y cordonistes, reccorreguent els carrers que a continuació s'expressen:

Providencia, Verdi, Esmeralda, Asturies, Salmerón, Montseny, Pere Serafí, Travessera, Salmerón, Passeig de Gracia, Plassa de Catalunya, Ronda de Sant Pere, Comers, Passeig de la Duana, Govern Civil, Passeig de Colón, Capitania General, Ampla, Regomir, Ciutat, Plassa de la Constitució, Ferrán, Rambla del Centre, Comte de l'Assalt, Ronda de Sant Pau, Camp Sagrat, Paralel, Sant Antoni, Ronda de Sant Antoni, Plassa de l'Universitat, Pelai, Rambles, Hospital, Cadena, S. Pau y Mendizábal, 17, principal, on se depositará la bandera, o sigui en el local social del Centre, y pera fi de festa se celebrará un ball de societat en el local de la Bohemia Modernista, Casanova, 1, a les déu de la nit.

Abans d'ahir va quedar constituida la Junta directiva de l'Institut Agrícol Catalá de Sant Isidre, en la forma següent:

President, don Eusseb de Puig.
Vicepresident, don Guillém Maria de Brocá.
Administrador-tresorer, don Sebastiá Martí Codolar.
Comptador, Marqués d'Alós.
Bibliotecari, don Josep Maria Pujador.
Conservador, don Ramón Ribas.
Vocals, don Rosend Masó, don Manuel Raventós, don Ramón de Casanova y de Parreño, don Lluis de Nadal y Artós, comte del Valle de Martés, don Francisco Matheu, don Joaquím d'Abadal y de Calderó, don Salvador Dotras y don Josep Vida Barraquer.

Reunida aquesta Junta, va pendre entre altres acords, els següents:

Celebrar, el proper dia abril, en el Restaurant Tibidabo, un banquet pels individus socis de la Junta y els que actualment la constituixen.

Fer públic que a l'Institut se facilitaràn dates y cédules d'inscripció pera'l Concurs Nacional de Bestiar, organitzat per l'Associació General de Remaners se celebrará a Madrid del 21 al 26 de maig próxim.

Iniciar entre'ls socis una suscripció pera contribuir al monument den Verdaguer.

El Centre de Tocinaires de Barcelona, en l'impossibilitat de poder convidar personalment a tots els expendedors de tocino al ball que celebrará aquesta entitat en el Teatre de Novetats demá divendres, dia 17, a les déu de la nit, prega amels que hi assistigin concorrer se servexin pagar a recollir la invitació en el local d'aquesta entitat, Mendizábal, 21, principal, de 6 a 8 de la tarde.

Una festa al Tibidabo

Els sastres de La Confianza

Ahir la societat de mestres sastres «La Confianza», celebrá al Restaurant del Tibidabo, un banquet amb motiu del 37 aniversari de la seva fundació. Una funció y un ball de disfresses completaran les festes que la societat celebrá amb motiu de tal aniversari.

En el banquet d'ahir, foren ben servits, hi havia un centenar de comensals que amb l'alegría que es del cas en un acte de germandat, ont s'apleguen en apat fraternal persones lligades per vincles d'afecte y interessos materials, trascorren els moments amb amable content.

Ademés de'ls representants de l'art de la sastreria de Barcelona, hi havía també representacions d'altres poblacions de Catalunya.

Fou una llástima que'l temps estés rufol y un aire bon xic fresc y molest bufés per dal la montanya, puig deslluí la festa, fent que tothom restés tancat a Restaurant.

Abans del banquet se feren algunes fotografíes, una de les posats els fotografiats a la terrassa y escalinata del Restaurant y l'altra dintre de saló, tothom ja sentat a les taules.

Després de'ls postres se llegiren les adhesions, bon xic nombroses y després enseta'ls brindis un dels joves sastres, qual nom no recordem, que li gué unes frasses molt amables pera la prempsa y demaná als seus confrares un «passe pera que cada temporada puguin fersе un trajo es periodistes». El patró dels sastres li pagué!

Seguiren un aplots discursos, atres de molt entusiastes y animosos que pronunciaren diversos desconsensals, fent vots per la prosperitat de la societat y de la classe de sastres.

Nosaltres unim els nostres desitjos als dels oradors, afegint que d'anyada en anyada pugui creixe importancia de la Societat.

L'acte acabá ben entrada la tarde, retornant a ciutat tots amb la satisfacció d'haver passat unes hores de fraterna alegria.

TRIBUNALS Y JUTJATS

Senyalaments pera avui

Audiencia Territorial. — Sala primera. — Jutjat d'Olot. Menor quantía. Litigants, Joaquín Colomer y Dolors de Ciurana.

Sala segona. — Jutjat de la Concepció. Ordinari. Litigants: Pere Garriga y Josep Colominas.

Audiencia Provincial. — Secció primera.—Jutjat de les Dressanes. Oral per lessions, contra B. R.

Oral per furt, contra J. V. y altre.

Oral per insults, contra E. P.

Oral per furt, contra J. B. V.

Secció segona. — Jutjat de Terrassa. Oral per lessions, contra M. C.

Jutjat de la Concepció. Jurat per robo, contra N. T.

Secció tercera. — Jutjat de l'Hospital. Oral per furt, contra F. T.

Jutjat del Sur. Incident per lessions.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid 15, de 10 matí a 9 nit

Combinació de Gobernadors

Abans de marxar anit a Granada firmá'l rei els següents decrets:

Admitint la dimissió al governador de Cádiz don Josep San Martín.

Nomenant pera dit cárrec a don Josep Elanova, que actualment es governador de Logroño.

Nomenant pera aquesta vagant a don Pere Vicoria Jiménez, president que es de la Diputació de Valladolid.

Admitint la dimissió al governador de Viscaya don Manuel Novella.

Nomenant pera dit cárrec a don Alfred Queipo de Llano, que actualment es governador d'Osca.

Nomenant pera aquesta vagant a don Francesc Farmo.

Admitint la dimissió al governador de Tarragona don Federic Schwartz.

Nomenant pera dit cárrec a don Enric Naval, que actualment es president de la Diputació de Saragossa.

Admitint la dimissió al governador de Alacant don Manuel Beltrán.

Nomenant pera dit cárrec a don Lluis García, que actualment es governador de Salamanca.

Nomenant pera aquesta vagant a don German Averullo, que ara es governador de Jaen.

Nomenant pera aquest cárrec a don Joaquim Tenorio, actual governador de Lleida.

Nomenant pera aquesta vagant a don Ricard Martínez, que desempenya'l Govern civil de Burgos.

Nomenant governador de Burgos a don Manuel Fernández Vega, diputat provincial de Madrid.

Admitint la dimissió al governador de Lugo don Ferrand Bocheran.

Nomenant pera dita plassa a don Eduard Ortiz Casado, cessant d'igual cárrec.

Admitint la dimissió al governador de Castelló don Leopold Rius.

Nomenant pera dita plassa a don Teodoro Izquierdo, ex diputat a Corts.

L'estat de l'infant

L'infant don Ferrand continúa en estat satisfactori. El va visitar la familia real.

Els príncepes de Battenberg germans de la reina, passejaren aquest matí per la Casa de Camp.

El ministre de Foment

Han visitat al ministre de Foment els senadors y diputats per Osca pera parlarli de la qüestió dels regs de l'Alto Aragó y d'altres hidráulliques que interessen an aquella comarca.

El director de l'Institut Geográfic donará compte al senyor Villanueva d'obres y estudis fets en Africa y de l'Exposició del Canadá.

El governador de Málaga visitá també al ministre de Foment y li parlá de'ls assumptes de la Cambra Agrícola d'aquella capital, els acords serán anulats provablement per haver mediat en ells la política.

El senyor Villanueva se proposa marxar el disabte a Sevilla pera veure les obres del Guadalquivir. També projecta un viatge a Ceuta y Tetuán pera inspeccionar les obres que's realitzen allí.

Pel ministeri de Foment s'ha dictat una reial orde relativa als treballs que's realitzen en terrenys adquirits ex el canal de la Bagosa recordant a les autoritats el cumpliment de la llei.

L'aviador Gaumond

Almería. — L'aviador Gaumond, que's proposa efectuar el raid París-Tánger, ha visitat a les autoritats, les inviá a menjar y digué que compte de sos propósits d'aterrissar en Almería.

Visitá'l camp d'aviació y suplicá se fessin alguns arreglis.

El raid s'efectuará'l primer de febrer. Gaumond ha sortit pera Málaga.

Robo en un Museu

Segovia. — Del Museu provincial han desaparegut un trípic, un quadre bizantí y una escultura d'alabastre, els tres objectes de gran valor.

Els dies donaren proves de gran astucia, quan robaren el Museu en el centre de la capital, ne estiraren carregar lo robat en un carro o en una cavallería.

Contra'l joc

Valencia. — El governador civil ha reiterat les ordres que tenia donades a la policía y a la guarda civil pera que persegueixin els jocs prohibits.

Els ferrocarrils

També pregá'l governador civil actives gestions pera que no arribi a estallar la vaga dels ferroviaris del Central d'Aragó.

«La Epoca» y les declarions den García Prieto

«La Epoca» diu que está conforme amb les aclaracions fetes pel senyor García Prieto al senyor Lerroux de Tena, respecte a les declaracions de l'ex-ministre d'Estat, publicades en «las Novedades».

Li sembla bé que s'aregui per la conjunció dels republicans, peró sense falsejar els medis morals y materials pera combatre'l regime, fins que'l Govern lliberal ha fet lo segón sense realizar lo primer.

Vegi'l senyor García Prieto lo que passa al senyor Lerroux y compari la situació que tenia a Barcelona en 1909, amb la que té ara.

Abans no s'atrevia a venir, ni fins després de l'amnistia, perque sabia que sols podía donar als seus correligionaris el consol de la seva presencia.

En Lerroux arriba fins al punt de elogiar al rei quan indulta al reus de Cullera y quan resol a favor dels lliberals les crisis polítiques, es a dir, quan les resolucions dels governs responsables coincideixen amb les energies o amb els vetos del propi Lerroux, peró a la vegada el capitá radical segueix anunciant la revolució y la República com única salvació d'Espanya, y dirigeix als cabdills y sargents de dites guarnicions mitjançant la tarjeta de la que no han tingut a bé ocuparse els orgues ministerials.

Amb axó es amb lo que's declara incompatible el partit conservador.

De la vaga de metalúrgics

Alacant.—Sense resoldre la vaga de metalúrgics les societats obreres han intervingut demanant als patrons que cedeixin per ser de justícia; de lo contrari seguiran als vaguistes donant un plas de 24 hores.

Firmen los els oficis.

La causa de la vaga fou l'haver sigut despatxats tres obrers.

L'anada de l'Azcárate al Palau

Nota oficiosa

En una nota oficiosa que publiquen «El País» y altres periódics de Madrid sobre la visita a Palau del senyor Azcárate, se diu lo que segueix:

«Ahir (el dilluns) rebé'l senyor Azcárate una carta del comte de Romanones, després de la reunió de la minoría conjuncionista, dientli que'l rei volía parlarli de l'Institut de Reformes Socials, perque volía saber la seva autoritzadissima opinió sobre'ls problemes que's troben sotmesos a la seva deliberació y estudi, y que creia que la seva visita sería feconda pera la vida nacional.

El rei rebé al senyor Azcárate, comensant la conversació pels assumptes de l'Institut, seguint després sobre altres que's troben sotmesos a les Cambres, entre ells el contracte del treball que's troba en el Senat.

Tractaren també de la llei d'accidents del treball als obrers agrícoles y de la conveniencia d'aquesta llei que era de difícil aplicació y per això l'estudiava l'Institut amb deteniment.

Així mateix parlaren de la conveniencia de la llei de retirs y pensions pera la vellesa. El rei se mostrá molt enterat de totes aquestes qüestions, parlant de lo que se fa en Anglaterra, Italia y altres países.

Després, tractant de política general, el senyor Azcárate exposá al rei les seves idees conforme ja ho feu en el Parlament, insistint en que era precís practicar una sinceritat electoral extremada. El rei se mostrá conforme y se passá a parlar de l'actuació del poder moderador.

El senyor Azcárate exposá lo que opina respecte a l'intervenció del quefe de l'Estat, fos rei o president de la República.

El rei al moment, digué: «Es igual.»

Afegi'l senyor Azcárate que tal intervenció pot exercirse no en lo que divideix profondament als espanyols, sinó en els assumptes que afesten als interessos generals dels país.

Se parlá de la qüestió religiosa, y don Alfons se mostrá partidari d'una amplia tolerancia, afegint que li semblaven bé les reformes en tal sentit.

S'ocuparen de la qüestió d'Africa, y el rei digué que li hauría agradat més arribar abans a la reconstitució interior d'Espanya, però que les circumstancies han obligat a la necessitat d'arribar a un acord amb Fransa.

El rei se mostrá enteradissim de tots els assumptes y confessá que existeix gran desproporció en el pressupost de Guerra, manifestant un gran entusiasme per la professió militar y per l'exércit, dient que si no fos rei sería capitá d'exércit.

Parlaren de les relacions d'intimitat hispá-amaricana, manifestantse don Alfons molt conforme amb lo que fan els republicans en aquest sentit, considerant de gran trascendencia aquesta alianza intelectual entre Espanya y América, arribant a dir que faría amb gust un viatge a América.

El rei digué al senyor Azcárate que li agrada relacionarse amb tots els espanyols y que per això havía tingut gust de parlar amb ell, com anteriorment amb altres y que cada qual mantingués les seves idees.

El senyor Azcárate li digué que sempre sería republicà.

I li contestá'l rei: «Así m'agrada»; afegint que volía conéixer l'opinió de les persones notables de la seva patria perque aimava a l'Espanya y procurava el seu benestar.

El consultà després si en els cassos de crisi devía cridar als quefes antidinástics. Azcárate quedá parat, meditant la contestació y dient al fí que sí.

El rei, segons l'impressió del senyor Azcárate, ho fará así en lo successiu.

S'ocuparen extensament dels problemes de cultura y ensenaynsa, mostrantse el rei ben orientat en sentit lliberal.

L'opinió del senyor Azcárate es la de que'l rei es molt agradable, persona simpática y coneixedora dels problemes d'Espanya. Sintetitzá'l senyor Azcárate el seu criteri dient que si'ls lliberals volen fer obra lliberal no trobaràn obstácles en el rei.»

Lo que diuen els senyors Salillas y Giner de los Ríos

El senyor Salillas, repetidament requerit, ha donat la seva opinió sobre la visita dient que l'acte d'aproximar al trono als homes com el senyor Azcárate era la resposta a l'actitut del senyor Maura y als anals reaccionaris del partit conservador exposats en les tres cartes d'aquests dies de janer.

La Corona vol revisar les forses polítiques pera orientarles en altre sentit.

El senyor Giner de los Ríos ha vist en la visita d'aquesta tarde un desitg del rei de seguir el camí d'altres paisos més democrátics, com Italia, en que conviuen els radicals en el Govern amb els demás partits.

L'iniciativa va partir del rei

Per més, que'l fet de la visita del senyor Azcárate al Palau es de l'exclusiva responsabilitat del president del Consell, se sab que l'iniciativa va partir del rei.

La tramitació de l'assumpte s'ha portat amb una reserva tan extremada, que'ls ministres no'n varen tenir coneixement fins que ahir els ho comunicà'l comte de Romanones en el Consell, y tots convingueren en no donarlo a la publicitat fins que la visita s'hagués verificat.

També al Palau la reserva ha sigut absoluta, y no sols pera'ls agens, sinó pera'ls propis funcionaris palatins, fins a l'extrem de que'ls individus de la secretaría del monarca s'han enterat al ser inscrit aquest matí en la llista d'audiencies el nom del senyor Azcárate.

El rei de cassera

Aquesta nit, a les 8'20, ha sortit el rei cap a Granada, acompanyat dels marque-

sos de Viana, San Román, Nájera, Villaviciosa, Bayamo, duca de Bivonit y Tarancón y els senyors Prado Palacios y Quiñones de León.

No han baixat a l'estació major número de persones de les que ordinariament acuden a l'estació quan el rei emprén o regressa d'un viatge.

Hi eren tots els ministres excepte'ls senyors Romanones y Navarro Reverter.

A l'arrencar el tren s'han donat visques al rei.

Aquest, amb els seus acompanyants, passarà'l dimecres y dijous a Tras-Mulas, passant en la finca del comte d'Agrela.

El divendres a Granada visitarà les obres de restauració de l'Alhambra y els quarters.

Del 18 al 22 cassarà en el castell de Zachar del duc de San Pedro Galatino.

Si el temps ho permet el rei farà una excursió en aitomóbil a l'Alpujarra.

Declaracions den Romanones

Refereix un periòdic que'l comte de Romanones se mostrava anit molt satisfet per la visita del senyor Azcàrate al rei, y deia a sos amics:

Així contesto jo a les diatribes y calumnies de que he sigut víctima en ma labor beneficiosa al país y a la monarquía.

Així es com se rodeja de simpaties el règim.

Ara, ademés, se coneixerà com pensa el rei en les diverses y importants qüestions que afecten a la nació.

Obertes les portes de Palau als qui representen les masses republicanes y socialistes, arribaràn directament al rei, sempre que aquest jutgi convenient oirlos y els quefes, com ha succeit ara, posaràn en son patriotisme, per damunt de tot ideal polític, les ansies y les necessitats d'aquelles.

Ningú com aqueixos quefes podràn ser portaveus dels desitjos y propòsits del rei. Ells segurament, com el senyor Azcàrate, diràn al país com opina y com pensa el rei d'Espanya.

Estic satisfet y crec que tinc dret a estarho.

Els conjuncionistes

Els diputats de la conjunció republicano-socialista que's troben a Madrid han visitat al senyor Azcàrate pera significarli que aproven tot quant digué al rei.

En Pau Iglesias

En l'avant-despaig del senyor Alba parlàrem amb en Pau Iglesias, que anava a queixarse al ministre de que al poble de Trujillo hagués sigut empresonat y incomunicat un obrer per haver denunciat que's jugava als prohibits y que no's complia la llei del descans dominical.

Sobre la visita del senyor Azcàrate a Palau, ens digué en Pau Iglesias que encara no n'està enterat, puig arribà anit de Zamora, y afegí:

Es cosa curiosa que surti anant pel camí del progrés el comte de Romanones, essent coix.

Els lliberals contents

Els lliberals segueixen comentant favorablement el fet d'ahir.

Que vegin els conservadors, defen. quins procediments son millors, si el de persecució o d'atracció.

Lo pitjor pera'ls conservadors es que hem entrat en un règim de porta oberta, que vol dir que'l rei, aconsellat pel primer ministre sens dubte, a qui incumbeix la responsabilitat de tots els seus actes ha pronunciat aquestes paraules:

—No vull més portes tancades, sinó obertes, molt obertes, pera que al Palau hi arribin les opinions de monàrquics, republicans y socialistes. Els que no vinguin seràn cridats y sols lamento que ja no existeixi el gran Costa, a qui si vesqués, hauría escoltat amb molt gust.

Com s'explica l'Azcárate

L'explicació que'l senyor Azcàrate ha donat de sa conferencia amb el rei, segons l'interviú tinguda pel quefe de la Conjunció republicano-socialista amb el senyor Castrovido y que avui publica «El País», de la que ja avensàrem un extracte, es la següent:

Hem parlat — deia el senyor Azcàrate — molt y de moltes coses.

Lo primer fou enterarse'l rei dels problemes de caràcter social que avui estàn pendents d'estudi de l'Institut de Reformes Socials.

Minuciosament el vaig enterar de l'importancia del contracte del treball, que no surt, ignoro perquè, del Senat.

Vaig fer amb aquest motiu alusions a la llei anomenada de la cadira, més important, pera la salut de les dependentes de comers, de lo que's creu.

Vaig puntualitzar l'estat dels projectes de llei d'accidents del treball extensiva als obrers del camp, les de dependents de comers, descans nocturn dels flequers, socors als invàlits y vells, etc.

El rei, a cada un d'aquests projectes que estudía l'Institut, feia observacions atinades, ja sobre la dificultat d'algunes, ja sobre l'urgencia d'altres o a l'estat d'algunes d'elles (els retirs y socors a vells especialment) a Italia y a Anglaterra.

Va examinar la conveniencia y els defectes d'algunes solucions, vaig recordar a donya Concepció Arenal y vaig veure en el rei gran interès per aquestes reformes y coneixement de lo llegislat en altres paisos.

Com per la mà varem passar de lo social a lo polític general, cientific — afegí el senyor Azcàrate.

Amb recordar els llibres y discursos del gran tractadista de Dret públic se sabrà lo que digué al rei el senyor Azcàrate.

Va ponderar la necessitat de que sigui sincera l'emissió del vot; va combatre'l caciquisme; va reconèixer el defecte de rassa, aquest sentiment d'independencia, bo en sí, però excessiu, semblant al dels berebers, que'ns fa propendir al caciquisme y al cantó, perquè volem manar y no obeir y tots els pobles ser una nació.

Respecte a les funcions del quefe de l'Estat, rei o president... (Es lo mateix — va interrompre amablement don Alfons.) Va repetir el senyor Azcàrate lo que ell sempre ha dit, que deu abstenirse de mostrar la seva opinió en allò que divideix (partit, tema, política, programa, etc.); però que no sols pot, sinó que deu intervenir en allò en que tots estem conformes, com la sinceritat electoral, la moralitat administrativa, la independencia del poder judicial, etc., etc.

Un ministre, per exemple, resol un assumpte en benefici d'un cacic o d'un interès particular; doncs, bastaría una indicació, un gest del rei o del president pera evitarho.

Una pregunta me va fer don Alfons, que té importancia — ha afegit. — Me preguntà, en general, està clar, que si en les consultes que solen fersе quan hi ha crisis, podría consultar a quefes de partits no monàrquics y a polítics que no haguessin presidit les Cambres, ni el govern.

Vaig contestar afirmativament. Per què no? Serviría d'orientació, de sondeig; no hi veig res de mal.

Vaig recordar vagament que en Salmerón, passejant fa anys en landó, quelcom d'això va dir.

El rei me va parlar de si jo havía tingut un disgust per no haver pogut enterrar a una persona de la meva familia en un cementiri cat lic. Se refería indubtablement don Alfons a quelcom que vaig escriure en la minuta d'un testament sobre l'enterrament de la mare de la meva primera dona en el cementiri de Hendaya. Li vaig contar lo succeit y això donà lloc a tractar de la qüestió mal anomenada religosa.

El senyor Azcárate repetí al rei lo que mil vegades ha dit al país, que's confón lo religiós amb lo polític y amb lo jurídic y que essent el catolicisme universal no es bó que rebutji en unes nacions lo que admet y fins beneeix en altres.

Recordà també una frase den Balmes, referintse a la defensa que de les regalíesd e la Corona feren els Reis Católics d'Espanya.

L'impressió del senyor Azcárate es que'l rei té un esperit tolerant y expansiu. Ha sabut veure en altres paisos y apreciar lo que ha vist.

Se parlà d'Africa, de la campanya militar, de l'actitut d'Espanya, del per què hi hagué que acometre aquesta qüestió abans d'haverse reconstituit Espanya en sa hisenda y en sa cultura.

El senyor Azcárate enuncià els temes tractats, però's mostrà poc expansiu o no ho semblà.

Unicament va dir que'l rei estava no sols ben enterat sinó ben orientat.

També'ns va dir el senyor Azcárate que va combatre incidentalment l'imperialisme a la moda, que creu fatal. Se fixà especialment en el d'Anglaterra y els Estats Units.

Parlar d'Africa y no tractar de l'exército y del pressupost de guerra es impossible y aques timpossible no's donà en l'entrevista.

El rei sab molt de coses militars, així a Esapnya com en l'extranger.—Es la meva vocació, es el meu ofici—me va dir. —Si no hi hagués nascut rei, sería tinent o capità de l'exército.

—Y de política, de polítca actual, no científica, d'art política?

An aquesta pregunta, que s'estaràn fent tants lectors, ens va contestar:—La meva impressió (perqué, com suposarà, d'això no's va parlar), es que si'l partit lliberal vol, pot governar en sentit democràtic, com governen els lliberals a Anglaterra y a Italia y a Fransa; no's trobarà amb els obstacles tradicionals.

No podíen faltar altres preguntes relatives a l'impressió que'l rei va causar al senyor Azcárate.

—No l'havía vist, va dir, més que una vegada y un moment, quan va entrar a la meva classe. M'ha sorprés avui l'intelligencia que mostra de coses y de problemes nacionals y de lo que's pensa, s'escriu y se llegisla en l'extranger. Amb mí ha estat molt carinyós y lo que més m'ha agradat ha sigut la seva senzillesa.

Això es, acaba «El País», en resum lo que escoltàrem de llabis del senyor Azcàrate y que celebrarìem haver acertat a expressar amb fidelitat.

Els republicans madrilenys están contents

En els centres oficials hi ha molta animació y s'observa entusiasme per la visita que feu el senyor Azcárate al rei.

Els republicans estàn també contentíssims. Elogien al rei y diuen que ells poden prestar concurs fent que's governi a la nació en sentit progressiu sense abandonar els seus ideals republicans.

En Lerroux y en Sol y Ortega

El quefe del partit radical, a l'esser interrogat respecte de lo que en política constitueix l'assumpte del dia, ha manifestat que no pot fer declaracions perque no té elements de judici suficients pera formar opinió fins que consulti amb els seus companys y reculli les seves impressions.

El senyor Sol y Ortega ens ha manifestat que la visita d'Azcárate a Palau es bastant complexa y que deu jutjjarse poc a poc, amb calma y sense impaciencies.

Els conservadors

Visitàrem a varis conservadors significats pera enterarnos de l'efecte que'ls hi ha produit l'acte polític d'ahir anant a Palau el senyor Azcárate.

Se mostraren reservadíssims. No'ns han autoritzat pera revelar els seus noms.

Preguntàrem a un íntim del senyor Maura qué pensava fer aquest. Digué que ho ignorava, puig el senyor Maura està ausent y que no regressarà fins demá, y que lo millor es aguardar a que'l temps confirmi y fondamenti quant ha dit el quefe del partit.

Entenc, seguí dient, que devem permanéixer quiets y serens y que no devem tampoc assustarnos de que elements de l'esquerra s'acostin al monarca; al contrari devem alegrarnos.

Clar es que aquestes aproximacions son perilloses quan no son mogudes per la sinceritat, la bona fe y el desitg ferm de fer bé per la tranquilitat y prosperitat del país.

Nostre interlocutor ens confirmà la notícia que li varem donar de que un dels primers que aniràn a Palau a parlar amb el monarca, quan aquest regressi a Madrid, serà'l doctor Simarro, y que anirà també don Melquíades Alvarez.

L'impressió que'l reductor d'aquesta Agencia ha tret de l'entrevista amb els conservadors, es que'l senyor Maura no ignorava lo que'l rei se proposava respecte a les personalitats de l'extrema esquerra.

L'opinió d'un exministre

Hem preguntat a l'ex-ministre de la República don Josep Fernando González, qui rara vegada acudeix al Congrés, sobre l'actual situació política, y ens ha dit:

Estic ple de satisfacció. En primer lloc aplaudeixo al rei, y no solament al rei, sinó també al senyor Azcárate.

Me felicito d'aquest ambient que ara ens volta y que va a permetre que comensem una vida a l'europea que en els anys del meu gabinet no's respirava.

Estic molíssim satisfet y complagut. Ja van a acabar els sectarismes y els governants van a esser homes d'Estat y no lo que han sigut fins aquí.

La juventut Lliberal

Entre la Joventut lliberal ha causat gran satisfacció el desenrotllament de la política lliberal.

Aquestat arde se reuneix la Joventut lliberal pera canviar impressions.

Lo que diu «La Epoca»

Publica aquesta nit «La Epoca» un article titulat «El caso de ayer» y en ell diu lo següent:

Hi ha que convenir en que'l comte de Romanones es home hàbil. El cop d'ahir es prou pera fer una reputació.

Les preocupacions del rei pels problemes nacionals estàn fora de dubte pera els qui admirem ses excelses penyores personals; però ¿còm explicarà ningú, sense advertir una acció habilidosa del Govern, que a punt d'ausentarse'l rei de Madrid, en tres hores, s'hagin aglomerat conferencies amb homes tant eminents sobre temes transcendentals?

Es que aquestes conferencies, ampliades a altres homes que no son de l'esquerra, no haurien pogut donar lloc a l'alegría ministerial, a totes aquestes coses joioses que deriven de l'intriga.

Podrem abominar del comte com a polític, però com artista li tributem nostra lloansa. La cosa ha estat ben portada.

Si's creu que'l senyor Maura està sol, lo ocorregut es una invitació a no destorbar, que no som nosaltres els cridats a contestar.

Si el senyor Maura té darrera seu l'opinió dels elements fonamentals conservadors y per afegidura els indispensables pera el sosteniment de la monarquía, podría ser greu la trascendencia un poc inconvenient d'aqueixa alegría y d'aqueixa satisfacció que entre'ls lliberals ha produit el succés.

La substancia política del fet està únicament en la visita del senyor Azcàrate, que es abans que tot y sobre tot un republicà republicanitzant, encara que a la vegada sigui funcionari públic.

La situació de la monarquía a Espanya no es com a Anglaterra, ont no hi ha republicans organitzats, ni com a Italia, ont els republicans no donen batalles a la monarquía.

Acaba preguntant: No seràn inútils totes les crides que fessim a la preocupació per possibles y pera nosaltres fatals realitats futures que l'experiencia ens mostra com realitats passades en altra part?

L'Azcárate y la Conjucciò

Ha declarat el senyor Azcàrate que aquesta tarde a darrera hora se reuneix el comitè del partit republicà socialista.

Davant d'ell donarà les mateixes explicacions respecte a la seva visita a Palau, que donà anit davant els prohoms del partit.

Recordant paraules de l'Azcárate

Algú ha recordat que'l senyor Azcàrate en certa ocasió declarà en el Parlament que si a Espanya hi hagués una monarquía com l'anglesa o la belga, ell no tindría inconvenient en ser monàrquic.

Un periòdic radical ha oit dir a importants republicans que, si la monarquía oblida antigues formes y se decideix a lliberalitzar l'ambient transformantse en la somniada monarquía democràtica, no sería extrany que tant significats republicans com l'Azcàrate y Melquíades Alvarez formessin en les files monàrquiques pera bé de la patria y la llibertat.

En García Prieto fa un far it?

Durant tot el día s'ha continuat comentant l'acte d'ahir.

El Congrés estavá animadíssim. Se parlava d'un canvi de política general, afirmantse que en García Prieto, amb elements lliberals de la dreta y amb l'esquerra dels conservadors, tracta de crear un nou partit.

Estimen que això servirà pera estimular les cobdicies y avivar els desitjos de mangonejar que, segons ells, anhelen els reublicans.

Afegeixen que solament acceptarien que els republicans anessin a Palau en cas de que fessin sotmissió a la monarquía.

Els conservadors y la visita de l'Azcárate

Els conservadors se mostren estupefactes, atribuint tot lo succeit a una maniobra den Romanones pera inutilitzar l'adveniment dels conservadors al poder.

Aquests, encara que contrariats, no censuren al rei, deduint que la presencia delsr epublicans al Palau perjudicarà al règim.

Els judicis de la prempsa de Barcelona

Tots els periòdics publiquen l'opinió de la prempsa barcelonina. Se cita y se comenta d'una manera especial l'afirmació d'EL POBLE CATALA de que encara que la monarquía acceptés tot el contingut del programa republicà, els republicans catalans no l'acatarien, puig no se sotmetrien mai a una sobirania que no tingués per origen la voluntat popular.

Qué farán els Melquiades Alvarez y en Sol y Ortega

S'afirma que quan el rei retornarà a Madrid, cridarà an en Melquíades Alvarez.

A la pregunta que an en Sol y Ortega s'ha fet de si aniría al Palau, ha dit que hauría de meditarho molt.

No obstant, semblà deixar entreveure que acceptaría l'invitació y aniría al Palau.

Lo que diu en Maura

«La Epoca» publica una extensa conversa que'l corresponsal del «New York Herald» sostingué amb el senyor Maura.

El quefe conservador rebutja la campanya pro-Ferrer que—segons ell—s ha fet únicament amb el sol objecte de calumniar als conservadors.

Nega que la seva retirada recent obeis a despit amb els lliberals.

Afirma que no ambiciona el poder, y que l'alianza dels liberals amb el republicans y socialistes no's fa amb mires al bé públic, sinó pera conquerir el favor de les oposicions. Això no afavoreix a la Corona—diu en Maura.—Estima que es un sistema corromput el de les alianzes. Els lliberals varen pujar al poder per assalt combinat. Acaba dient que quan els conservadors pugin al poder, el govern garantitzará'l dret a les opinions de tots els homes, peró imposará'l respecte a la Constitució y al monarca.

Els radicals

Demá's reunirá la minoría radical pera examinar l'actuació de l'Azcárate y emetre judicí.

Lo que diu «El Mundo»

Comentant l'acte d'ahir, «El Mundo», després de dir coses procedents, elogiá al rei y diu que no ha de limitarse a escoltar sols a les esquerres, sinó també a les dreres, com son en Cerralbo, en Llorens o en Mella. Altrament sería donar raó als conservadors que afirmen que'ls lliberals s'han entregat als republicans.

En Romanones satisfet

En Romanones se sentia avui en alguna de coses afirmant que en el curs espai de temps que ocupa'l poder, ha conegut que es de inguès un lo tracendental en l'historia d'Espanya, ratificant el rei republicans. Se congratulava també de la intelligencia amb el Vaticá.

S'anunciа que complint amb l'orientació del rei, en Romanones emprendrá la realització d'una obra política beneficiosa pera el país.

En Miró y Trepat opina

El senyor Miró y Trepat, antitzant la visita del senyor Azcárate al Palau, ha dit que'l camí emprés pel rei repercutirà per tot Europa, aixecant el nivell d'Espanya en el concert mondial.

A casa'l Sr. Azcárate

El domicili del senyor Azcárate s'ha vist avui visitat sistemàticament pels republicans que han anat a testimoniarli llur adhesió per l'acte d'ahir.

Els que feliciten en Romanones

En Romanones ha rebut centenars de telegrames de provincies felicitantlo per l'acted 'ahir.

També li ha escrit en Galdós, dientli que reconeix l'efecte alcansat per les institucions y que si, com a republicà se'n dol, com a enemic de la reacció'l felicita.

Importants manifestacions del Sr. Azcárate

Ampliant el senyr Azcáratoe el seu criteri sobre la seva entrevista amb el rei, ha dit que'l seu patriotisme com a republicà l'obliga a colaborar en l'obra de pau.

Recordà que quan els conservadors acceptaren amb en Cánovas la llei del Sufragi, totes les reformes les acometeren els lliberals, els quals colaboraren amb els monárquics com després ho feren amb en Canalejas.

Afirmà que ni ell ni'ls que siguin cridats pel rei abjurarien les seves conviccions. No ha d'oblidarse, afegí, que'l régim no es sols del rei, sinó dels partits polítics, que destronaren recentment al rei Manuel de Portugal. Dels partits governants depén l'éxit o el fracàs de les bones disposicions que ahir expressà'l rei.

Els del reformisme

S'ha reunit la Junta Central del partit reformista, assistinthi el senyor Azcàrate y l'«ilustre jefe» Melquiades Alvarez. S'han ocupat de l'organització de propaganda del flamant partit.

El rei y el discurs de don Melquiades

Se sab que'l rei ha manifestat al senyor Azcárate que havia llegit el discurs pronunciat per don Melquíades Alvarez a Murcia, robant justíssimes part de les seves apreciacions.

Naufragi

Cartagena. — El vapor belga «Congo» de la Compañia Dieudonné d'Anvers, entrá en aquest port d'arribada forçosa, el día 6, procedent de Valencia, pera reparar avaries que havía sofert a conseqüencia del temporal.

Reparades, sortí a la matinda de anterior cap a Anvers.

A unes cinquanta milles del port començá a fer aigües.

La tripulació composta de 22 homes, tingué que abandonar-lo tirantse en el bots.

El «Congo» portava cargament de taronges y altres fruits de Llevant.

«La Gaceta»

La «Gaceta» publica:

Decrets de Gracia, Estat, Justicia, Governació y Hisenda, que a ir firmá el rei, entre ells els següents:

Llei fixant en 121.075 homes les forces permanents del exèrcit pera 1913, sense comptar en ellos els individus de invàlids y de Marró.

Hisenda. — Autorizant a la representació de l'Estat prop de la Compañia Arrendataria de Tabacs y Direcció general del Timbre y Monopoli de Cerilles pera adquirir per gestió directa la maquinaria, eines y útils que han resultat sobrants al incendi de l'estatge de la fábrica de misses de don Vicens Hernandez.

Reial orde disposant que la Colonia penitenciaria del Duero se destini pera complir condemna, en ella's delinqüents sentenciats a penes de presó major y reclusió temporal.

Disposant se convoqui a examen de ingrés en el cos médic de la marina civil.

Escalafó del cos d'enginers de camins y d'interventors de l'Estat als ferrocarrils.

Lo que diu en Romanones

El president del Consell no ha sortit avui del seu domicili, encara que está bastantmillora, el metge li ha aconsellat que eviti en lo possible'l fatigueig y la humitat.

Peró a casa seva ha rebut varies visites, entre les quals figuraven les d'alguns senadors y diputats y la comissió de Valencia que li ha vingut a gestionar lo del ferrocarril.

Demá rebrá a la Comissió de Cuenca.

Al rebre els periodistes ha manifestat lo següent referinse a la visita a Palau del senyor Azcárate:

—D'això no puc dir a vos'és més sinó que tots experimentem una gran satisfacció pel succés, el qual no té més que un alcans polític que es el que fin ara no s'havía verificat altre igual lo que es a Espanya.

Sogurament seguiràn altres molts d'aquesta classe.

El rei anirá rebent, quant això ho cregui convenient als interessos del país altres visites d'aquesta classe.

Després el comte de Romanones, com si volgués enllasar aquest assumpte amb altres, ha dit:

El nou embaixador de Roma, senyor Calbetón, visitará al rei, així que aquest torni de la cassera, y de seguida anirá a Roma, segurament abans de que finalitzi el mes, perque'l Govern necessita la presencia de l'embaixador al Vaticá en plas breu.

La forma ràpida en que'l Pontífex ha donat el seu «placet» al nomenament del senyor Calbetón y el designar-ne seguit S. S. nou Nuncia a Madrid prova que a Roma no existeix desconfiança pera l'actual Govern espanyol y no pen en allí de la manera que aquí's representants de les dretes.

Ha advertit la coincidencia de que quasi el mateix día que'l senyor Calbetón era nomenat embaixador a Roma, el senyor Azcárate era rebut en audiencia pel rei.

Avui reunirá'l Consell pera seguir tractant del programa lliberal presentat als ministres en l'últim Consell.

Vaga resolta

Coruña. — Ha sigut resolta la vaga dels consums.

Els empleats se presentaren a prestar servei sense incidents.

Motivá la vaga que l'empleat Antoni Cabrera indués als restants a que vaguessin.

Abans ahuren els filferros del teléfon.

La guarda civil intervingué guardant les cases.

Ha sigut detingut en Cabrera.

Marxen a Buenos Aires y la Havana nombrosos emigrants en el vapor uruguai «Imparanga».

Miting de tramviaris

Valencia. — La Societat d'empleats y obrers de tramvíes ha acordat celebrar un miting, per haver sigut processats el cobrador y el conductor del tramvía que topá'l día 2 de juliol.

En Cambó

Ha arribat el senyor Cambó.

El ministre de la Governació

El ministre de la Governació al rebre als periodistes ens ha dit que el rei arribi celosament a Madrid y que no ocorrex novetat en tota Espanya.

Referent al conflicte dels vins de Rivero —ha dit el senyor Alba—s'ha arribat a fórmules quelcom concretes, unes com la de percentió de la falsificació de vins, son acceptables; altres com la pretensió de crear un dret de Duanes de deu pessetes pera la introducció de vins de Galicia es completament indissoluble, així com hi ha una part d'elements elements d'aquests professionals que mos eixen atemió.

En ones hi ha altra part d'elements de cert relleu social que amparanse en les condicions essencialissimes de la política gallega son els veritables agitadors y manidors en aquest conflicte. Aquests son els acaparadors de vins en Galicia.

Tot ocorr el cas d'un mega que entrá en un sellí y llensá el vi de les bodes. He ordenat que se'l empresoni y he donat ordes al governador pera que amb aquests darrers elements no hi hagi debilitats ni contemplacions.

Madrid 14, de 11 nit a 1 matinada

La vaga de cerrallers

Aumenta'l pessimisme pera arribar a una ràpida solució de la vaga dels patrons cerrallers.

Han posat en conociment de les autoritats, que'l próximdissabte despedirán tots els obrers ocupats en es edificacions de Madrid, en fábriques y tallers. Se calcula que quedarán en vaga 25,000 obrers. El govern, davant la gravetat de la nova, se proposa conferenciar amb es patrons y usar de tots els medis pera evitar el pitro.

El manifest de la Conjunció

Comentant el manifest de la Conjunció Republicana-Socialista, deia un significat liberal que produeix una trista impressió la seva buidor, puig, deixa de parlar de les grans preocupacions nacionals.

Afegeix el citat personatge que'l manifest va redactarse sense contemplar la realitat.

Nomenament

Es probable que demá publiqui la «Gaceta» el nomenament de l'actual director de Comers Carles Groizard pera magistrat de la sala tercera de Suprem.

La Joventut Conservadora

La Joventut Conservadora celebrará aquesta setmana assamblea pera rendir homenatge d'adhesió an en Maura.

Rumor desmentit

El ministre d'Estat ha negat el rumor de una futura combinació diplomática. Solament se cubrirá la vacant que hi hagi.

El govern té en projecte una amplia combinació; peró per ara no's realitzará.

El ministre de Foment

El ministre de Foment sortirá dissabte cap a Sevilla. També projecta anar a Ceuta y a Tetuán per la primavera.

Madrid 14, de 1 a 3 matinada

D'una condenna

Bilbao.—L'Audiencia ha aplicat el benefici de condemna condicional al director de la «Gaceta del Norte», condemnat pel Tribunal Suprem, a dos mesos y un dia de presò per la publicació d'un article contra en Canalejas.

Pera un ferrocarril

Una comissió de Cuenca que gestiona l'assumpte del ferrocarril, visità a primera hora de la nit an en Romanones pera demanarli apoi.

Els nous gobernadors

En Romanones ha ordenat als governadors nomenats avui que's trasladin immediatament a les respectives provincies pera que prenguin possessió dels cárrecs immediatament. Así mateix ho ha recomenat an els que's troben a Madrid.

La crisi obrera

Saragossa. — El governador ha conferenciat amb els patrons paletes pera conjurar la terriblec risi obrera.

Informació de l'extranger

El Sr. Calbetón

Roma, 14. — El Vaticà ha donat el seu «placet» al nomenament del senyor Calbetón pera embaixador d'Espanya prop de la Santa Seu.

La reapertura del Parlament

París, 14. — Avuí ha tingut lloc la reobertura del Parlament.

A la Cambra de diputats, el president d'edat, M. Louis Passy, ha pronunciat un breu discurs exposant el caràcter que deu etnir el president de la República. Aquest — ha dit — té'l dever primordial de confiar la defensa nacional, no a polítics, sinó a patriotes. (Rumors a l'esquerra.)

Ha acabat expressant la seva esperansa de que la nació francesa permaneixerà unida pera la defensa nacional y que Europa seguirà unida pera assegurar el manteniment de la pau general.

Seguidament s'ha procedit a l'elecció de president de la Cambra.

Ha sigut elegit M. Deschanel, per 345 vots.

M. Vaillant, socialista, n'ha obtingut 61.

Ademés hi ha hagut 96 paperetes en blanc.

M. Deschanel, al pendre possessió de la Cambra, ha pronunciat un discurs agraint la seva elecció.

Després ha recordat els emocionants debats sobre'l conveni franco-alemany, relatiu a l'Africa equatorial y al Marroc.

En Bismarck va dir que la qüestió del Marroc sería causa de la primera gran guerra europea. Avui el Marroc està sotmès al protectorat de Fransa gracies a l'habilitat y la prudencia de la diplomacia francesa.

La pau europea s'ha mantingut.

Jo espero — ha afegit — que la crisis balkànica no ocasionarà cap conflicte entre les grans potencies. Cap d'elles el desitja.

Fransa aportarà sempre'l concurs del seu poder pera el manteniment de la pau y pera arribar a la solució jurídica dels litigis internacionals mitjansant l'arbitratge.

Les paraules de M. Deschadel han sigut molt aplaudides.

Un quadro den Rafael

Londres, 15. — El famós quadro den Rafael «Madona de la Alsnaa», que's creia que era al Museu del Prado de Madrid, ha sigut instalat a l'Hotel Cecil, ont la policía presta servei de vigilancia nit y día.

De Portugal

Lisboa, 15. — El president de la Cambra de diputats ha insistit en la seva dimissió.

—El tribunal marcial de Coimbra ha condemnat a tres individus, acusats de reclutar gent a favor de la revolució, a Castello Branco, a dos anys de presó celular o tres anys de deportació a l'Africa.

—Els vaixells «Samara» y «Demarara» embarcaràn a Leixoes 311 families, formant un total de 1,755 persones, que emigren al Brasil.

La guerra dels Balkans

Russia, Fransa y Rumania

Petersburg. — El ministre de Russia, apoiat pel ministre de Fransa, va donar als amb assadors, al ministre de Negocis extranyers de Rumania, con ells de prudència y moderació, atenent que Russia está disposada a ajudar a Rumania, a fi de que les negociacions turcano-búlgares tinguin un resultat satisfactori.

Vindrá la ruptura

París. — Els quefes dels delegats balkànics se reuniren anit pera acordar que reservaren si no'ns fan amb les potencies una nota a la delegació otomana en Londres pera manifestarli que si Turquia no contesta a la nota de les potencies acceptant, els delegats balkànics tornaran les negociacions y enviaran immediatament instruccions a sos quefes d'exércit pera atacar l'amistat.

Aquesta resolució va ser anit mateix telegrafiada al Governador.

DARRERA HORA

Estrena de "Gala Placidia„

Nit de triomf ha sigut pera en Pahissa, la de l'estrena de la seva obra «Gala Placidia». El públic l'ha ovacionat al finalitzar cada acte, obligant-lo a sortir al proscenic, tres, quatre y cinc vegades.

En Pahissa ha demostrat una vegada més la seva potencialitat y la diferencia entre la seva obra que ha produit, malgrat contenir diferents passatges d'una difícil comprensió pera el gros públic, ha lograt imposarse y al acabar el segón acte, d'un final de gran volada, ha remunt per l'amplo saló del Liceu, una sorprenent ovació y aclamacions d'entusiasme.

L'obra inversada en que ha acabat la representació en Barcelona es més extensa; la guardarà el nostre critic en l'edició de demá de l'estrena de «Gala Placidia» amb tota l'atenció que mereix l'importancia de la producció den Pahissa.

Ara pera acabar, no tenim més que repetir lo que deiem al principi que ha sigut nit de triomf pera'l jove compositor, de la estrena de la seva obra «Gala Placidia».

Notes de Sport

Foot-ball

Hem quedat les dades oficials dels partits del concurs de la F. C. C. F. celebrats abans d'ahir:

Primera Lliga. — Segons equips: Casual cedeix els punts al Espanyol y el Numancia al Espanyol. Tercers equips: Espanyol-Numancia, 9 a 0. Quarts equips: Universitary A.-Espanya C., 1 a 0.

Segona Lliga. — Primers equips: Andreuenses-Martinenc, 2 a 1. New-Catalonia-Internacional 0 a 2. Adelfa-Centre de Sports 0 a 3. Europa-Stadium, 1 a 0. Segons equips: Internacional-New Catalonia 1 a 1. Europa-Stadium, 5 a 0. Terceres equips: Internacional-New Catalonia, 3 a 0. Andreuenc-Martinenc, 2 a 0.

Tercera Lliga.—Primers equips: Mercurí-Gladiador, 3 a 0. Mercurí-Júpiter, 3 a 1. Tarrassa-Argós, 11 a 0. Segons equips: Gladiador-Mercurí, 3 a 3. Júpiter-Mercurí, 2 a 1. Terceres equips: Mercurí-Júpiter, 3 a 1.

—Diumenge a la tarde se celebrá'l puntiant partit de foot-ball entre'ls primers equips del «Sabadell F. C.» y «Alsa F. C.» en el camp del segón.

El partit, que resultá interessant, fou presenciat per nombrós públic.

Se produiren algunes incidencies que per desconèixer les causes que'ls produiren ens abstenim de judicar.

Durant la major part del partit dominá'l «Sabadell», defensantse l'«Alsa» amb entusiasme.

Acabá'l partit amb el resultat de 3 goals a 0 a favor del «Sabadell».

Ciclisme

Dimars se reuní el comité directiu de l'U. V. E. Se donaren compte de les actes rebudes pel Congrés que aquest va tenir a les nou en el domicili del Centre Mariflen, així com també de les proposicions remeses per esser incloses en l'orde del día.

El president dimisionari, senyor Masferrer, dirigí frases de despedida als seus companys, manifestant que no obstant son fermi propòsit de no tornar a ocupar cap más càrrec, estará sempre a disposició de tots els que convidin útils los serveis per la unió de los comells de vell sportman así com també aportará amb los seus entusiasmes al comité que en el Convés sigui elegit.

Definitivamen y si el tempo lo permites, la Cursa de Nadal organitzada pel Béculo Sport se celebrará diumenge vinent.

Sport baso

Se diu que uns entusiastes d'aquest sport organizen un concurs en el fronó Beti-Jai, havent designat com jutje de conxa al senyor Burins.

El vinent diumenge se celebrará un sorteig pera formar les parelles y se senyalará l'orde dels partits, els quals s'efectuaràn els diumenges y dies festius a les tres de la tarde.

Els partits seràn a 40 tantos, adjudicantse als vencedors, artisques medalles.

Acabará'l concurs amb una gran festa, durant la qual s'efectuará'l repart de premis.

L'Unió Nacionalista Racial

La reunió que deu celebrar la Secció de Sports d'aquesta entitat, pera l'organització dels diferents sports que tot seguit se practicaràn, tindrá lloc el proper dissabte día 18, Sant Simplici, 2, primera.

Ateneu Pi y Margall

DE LA BARCELONETA

Horas de visita al Dispensari

Mèdic públic gratuit

Nas, gorja y orelles, a cárreg del doctor Francisco Moreu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.

Malalties de nois, a cárreg del doctor Mi. Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

Medicina general, a cárreg del doctor Lluis G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Cirugia y malalties de la dóna, a cárreg del doctor J. Vicedo Bonmatí, tots els dimars, dijous y dissabtes, de 6 a 7 tarde.

Botlletí del Treball

Els cambrers de "La Alianza"

La societat de cambrers «La Alianza», té el projecte de crear una Caixa d'invalidesa y Vellesa.

Sembla que els organitzadors están animats de bons propósits, que no cal dir lo molt que de segur [illegible] un ben prompte a la práctica.

Els paletes

Diumenge vinent la Federació de Societats de Paletes de Barcelona y el seu radi, celebrará reunió general de Directives y delegats.

L'acte tindrá lloc en el local del carrer de la Tapicería, 33, Centre de Fusters, a les deu del matí.

Se convida també a les Juntes de les Societats de paletes de Badalona, Sabadell, Mataró, Sant Feliu de Guixols, Terrassa, Manresa y demés societats comercials.

Se tractarán assumptes de gran interés pera la classe.

La Junta de Reformes Socials y el Tribunal Industrial

En cumpliment de lo ordenat en l'article segón de la reial orde de 14 de desembre darrer y de lo previngut en l'article novè de la llei de 22 de juliol precedent, y pera que oportunament pugui tenir lloc l'elecció dels jurats del tribunal industrial y del Consell de conciliació y arbitratge, se senyala el plas d'un mes pera l'inscripció en les llistes electorals dels patrons y obrers d'aquesta ciutat, de Badalona, de Sant Adrián de Besós, de Santa Coloma de Gramanet y de Sarriá.

La Dependencia Mercantil

L'Associació de la Dependencia Mercantil fa saber als dependents de Comers, que després dels molts treballs poras a cab en unió de la Federació Nacional de Dependents, s'han vist coronats per l'éxit, els treballs efectuats, en el sentit d'aver obingut la presentació y aprovació per l'Institut de Reformes Socials d'un projecte de llei, concedint la jornada máxima de la dependencia mercantil a 10 hores de treball.

Les vetllades segons la susdita llei, permanéixerán obertes de «nit» del matí a «nit» de la nit y els dependents disfrutarán de «dos hores» pera menjar. Aquesta mida será general pera tots els establiments indústrials de begudes. Amb arreglo a les necessitats de les respectives industries podrán efectuarse concerts pera determinar les hores del tancament; peró a pesar d'aixó y segons qualsevulgui les hores d'obrir y tancar, els dependents «sol» deuán treballar deu hores.»

S'ha interessat ademés de l'Institut, addicionl a aquesta llei un article suprimint la vida interna del dependent, no únicament amb l'objecte de donar iparis als companys sometsos a aquest régim, de l'explotació continuada que sen violentes, sinó també amb el fi d'evitar les dificultats que's presentarien en aquells llocs en que la dependencia viu domésticament amb el patró.

Aixíma ex s'ha delegrafiat al president del Consell de ministres, sollicitant se fassi carrec del Projecte y pregunta el present a la immediata discussió de les Corts.

Successos

DETENCIO

Al carrer de les Tapies, fou detingut un individu de 24 anys segons el «parte» oficial se diu Romero Vallini.

La detenció que fou realitzada pels agents de vigilancia y municipals, produí una gran alarma en el barri.

ATROPELL

Isabel Muñoz Sellés, de 70 anys, fou atropellada per un carro al carrer del Marqués del Duero, prop de Tapioles, resultant amb contusions de pronóstic reservat. Fou curada en el dispensari del carrer del Rosal.

UNA MARE MODEL

En el dispensari de Sant Martí fou curat el nen Vicens Bergan Valenciano, de cremades en els peus, causades per sa mare al banyarlo en aigua massa calenta.

ALARMA

A les sis de la tarde d'ahir se sentí al carrer de Ferrán un gran soroll seguit de vidres que queien d'un dels pisos de la casa 49 o 51.

Se produí una gran alarma. Els municipals pujaren als pisos susdits, practicant requises en els mateixos.

PUBLICACIONS

LA HOJA LITERARIA. — En vuit grans páginas de lectura, la casa Bailly-Bailliére de Madrid, ha comensat a publicar una serie de noveles castellanes esculldes. La primera que hem rebut, es original del distingit escriptor Armand Palacio Valdés y té per nom «José». Lo interessant de dites noveles está en que a pesar de que tot el seu text cabria dificilment en un volum de dúes centes páginas, se ven a un preu ben petit.

BOLETIN DEL PROTECTOR. — Hem rebut el nombre 101 d'aquest Butlletí.

BOLETIN DEL FOMENTO DE LA MARINA ESPAÑOLA. — Es forsa interessant el darrer nombre d'aquesta revista.

«INFORME ACERCA DEL PROYECTO DE ADQUISICION DE LAS AGUAS DE BARCELONA».—Edita per la Societat d'estudis Económics, y redactat per don Josep Sajés, hem rebut un interessant follet que fa referencia al projecte d'adquisició de les aigües. Consta de 40 planes, y en questa es judia aquest problema que tant interessa avui a la ciutat baix diferents punts de vista.

«MEMORIA DEL BANCO HISPANO COLONIAL».—Al re follet, que posa de manifest els progressos, cada día pujants, de aquesta important entitat bancaria.

«BOLETIN DE LA CAMARA DE LA PRODUCCION DE MATARO Y COMARCA».—Hem rebut el nombre 2 d'aquest «Boletín», corresponent al mes de desembre.

«LA INFORMACION ECONOMICA Y FINANCIERA».—El nombre 8 d'aquesta importantissima publicació, inserta articles de gran interés.

«BOLETIN DE LA CAMARA OFICIAL DE LA INDUSTRIA Y COMERCIO DE SABADELL».—También ha arribat a nostres el nombre 36 d'aquest «Butlletí». Publica infinitat d'articles, informacions y notícies de caráctor comercial y industrial, essent en conjunt digne d'elogi.

«MERCURIO».—L'últim número que ha aparegut d'aquesta revista comercial iberoamericana, es interessant baix tots conceptes. Infinitat de gravats referents a diversos assumptes d'actualitat y un estudi sobre el Canal de Panamá, que el número se fullegi amb gran fruició.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui dijous, funció 42 d'abono. ¡Adeu a Barcelona! del eminent

Titta Ruffo

Primer: El ball «Les Deux Pigeons». Segón: Según acte de «Il Barbiere di Siviglia» per la Sta. Hidalgo y'ls Srs. Ciaroff, Rossate, Escute y Gallofre. Tercer: Tercer acte de «Rigoletto» per la Srta. Llopart y Ciaroff. Quart: En obsequi al públic de Barcelona y'n proba d'agrahiment al mateix, Titta Ruffo cantará a demés, algunes romanses del seu repertori. A dos quarts de nou en punt. Divendres tarde, 11ª funció popular «Sanson y Dalila» y'l ball «Les Deux Pigeons»; a les quatre.

Gran Teatre Espanyol

Gran companyía Cómic-Dramática de

RICARD CALVO | Primera Actriu **Lola Velázquez**

Avui dijous, el drama en tres actes de Calderón de la Barca, «El alcalde de Zalamea» y'l diálec dels germans Quintero:

A LA LUZ DE LA LUNA

per R. Calvo y Lola Velázquez. Demá, «La muerte en los labios» y «Tocino del cielo». Preus populars.

Teatre Novetats

Despedida de

MARGUERIDA XIRGU

Els dies 18 y 19 de Janer 1913. Lissapte nit

ZAZA

Diumenge tarde

La Reina Jove

Diumenge nit

MAGDA

Se despatxa en Comptaduría.

Eldorado.

COMPANYIA Avui dijous: **Villagómez**

«El nido de la paloma» y «Las viudas alegres». Divendres: «El nido de la paloma» y «Las cacatuas».

TEATRE CATALÁ ROMEA

Avui dijous, a les quatre, funció d'abono del Colegi de nenes pobres de la Barceloneta. «Gonzalez y Gonzalez», y «Francfort». Nit, el drama en quatre actes

MAGDA

Dissapte reprisse de la xistosa comedia «Mi papá» per M. de Larra. Dimecres, estrena de «Periandro». Proximament «El misterio del cuarto amarillo.

Teatre Apolo

Avui dijous, nit a les nou en punt, benefici del primer actor y director don Miquel Rosas. El drama en tres actes «Los dos sargentos franceses» y la tragedia en tres actes «La muerte civil». Dissabte, estrena del drama «Los dramas del adulterio».

TEATRE TIVOLI.—Avui dijous, tarde a tres quarts de quatre. Gran funció de Moda: «El fresco de Goya», éxit extraordinari

Los molinos cantan

emocionant y alegre farandola per 60 senyoretes. La sens rival

LA GOYA

que a precs dels seus admiradors cantará «El Polichinela», imitant a La Fornarina. Nit, a un quart de deu. El millor programa de Barcelona «Felipe II», éxit grandios

Los molinos cantan

La única tonadillera espanyola

LA GOYA

que cantará «El Polichinela», imitant «La Fornarina. Demá, festa de Sant Anton. Gran Vermouth en honor dels amos, obrers carreters y cotxers, «El Principe Casto», «La fiesta de San Anton» y La Goya. Ensaig y pintantse «La veda del amor» y «La reina Mimi».

FRONTO COMTAL

Dos grans partits pera avui a les 4 y quart.

ROJOS: Cecilio, Grenaga.
BLAUS: Gabriel, Teodoro.
Entrada 2 pessetes.

Nit a un quart d'onze, partit extraordinari.

ROJOS: Alando, Navarrete.
BLAUS: Macala, Lesorraga.
Detalls per cartells.

Concerts

Bohemia Modernista

CASANOVAS 3 y 5

CARNAVAL DE 1913. DIA 18 2º D'ABONO

Grans balls de disfressa

Unics en que se celebraran veritables concursos de «disfreses» amb abundantes y valiosos premis.

L'espléndida recompensa a les disfreses de gust no produeix el major número de máscares.

Local el més gran del mon adornat i iluminat amb especial gust que sols es comparable amb el Tabarín Molin Roige, Galtt Bulier y demés de Paris.

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

Gran Edén Concert

Tarde: dos quart de 7 y nit: dos quarts de 1.

CAMILLE OBERT - ENTRADA LLIURE

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GIMJL, 1

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Turó Park

Obert tots el dies de 10 matí a 6 tarde.

Avui dijous. De 11 a 1 concert per Banda Cassadors de Barcelona. De 3 a 5 Putxinel·lis.

Entrada 25 céntims

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, devant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde y nit, per una important «Companyía de Varietés».

Cinematógrafs

SAN PAU, 85 **CINES** ARIBAU, 4

DIANA **ROYAL**

Entrada general y butaca platea. . o'10
Preferencia. . . . . o'20

Avui dijous, programa monstre. Estrenes: «Theodora» «El salto del lobo» «Revista Pathé número 201» «Anatolio pierde la cabeza», sucès «En la primavera de la vida», éxit de «Luz apagada», sensació «La trompeta de la batería», «Max y la cia» «La ley de la guerra» y altres varies. Demá divendres de Moda, estrena «El gesto acusador». Dissapte, per fil estrena de «El buen Cura».

DIORAMA Avui dijous, 4 estrenos «Revista Pathé» «Anatolio pierde la cabeza»

El amor se venga

La mejor venganza

«La trompeta de la batería» y altres fins a 3.000 metres. Proximament estrena de la casa Selig, «Los Reyes de la Selva» (leones).

Gran saló cine Doré

Avui dijous, hermós programa de películes y grans atraccions en honor y despedida dels eminents duetistes espanyols

Los Romeu

unica atracció que ha actuat en aquet saló durant 72 dies sempre aplaudits y admirats per son fi y elegan traball. Atraccions que alternarán en aquet festival, «Los cuatro Rodriguez» acróbates saltadors, els quals avui se despidiran del públic. La hermosa cansonetista

Paquita Escribano

cantará lo millor del seu repertori. Debut de «Davino et Pitits», musicals exentrics. «Los Romeu» amb motiu de son despedida, cantarán lo millor del seu repertori.

«Los Romeu» avui se despedeixen del públic de Barcelona. ¡Avui o mai al Doré! ¡Hermós programa! ¡Gran festival!

FERY Ventriloeno

Hugo Dafils Cic les

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissaptes menú corrent y vegetariá.

Botlletí comercial

15 Janer de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'58	.....
— xec	27'08	.....	27'06
París, xec	.....	.....	7'50
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A	87'50	.....	.....
— — — — B	84'65	.....	.....
— — — — C	84'50	.....	.....
— — — — D	81'20	.....	.....
— — — — E	83'95	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — — G. H.	88'00	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A	101'50	.....	.....
— — — — B	101'40	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A	93'75	.....	.....
— — — — B	.....	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
Títols Deute n. 1903-4-5	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	95'50	95'25	95'50
— — — 1907	.....	95'25	95'50
— — — 1910	.....	93'00	93'50
— — — 1912	.....	93'50	94'00
— — Maig 1899. Ensaxa.	95'87	.....	.....
— — Abril 1907. Ensaxa.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908	93'75	93'65	93'85
— — Mun. de Sarriá	.....	99'75	100'25
Empréstit Diputació Prov.	.....	101'75	102'25
Ford de Melilla y Xafarinas	107'50	107'25	107'75

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	95'50	95'50	96'00
— esp. Alm. Val. Tar	94'50	94'25	94'50
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	94'75	94'65	94'85
Mines Sant Joan Abadesses	.....	78'25	78'75
Tarragona a Barc. y Franca	.....	56'75	57'00
Madrid, Saragossa, Alic., serie A	105'25	105'00	105'50
— — — B	101'75	101'75	102'00
— — — C	94'25	94'25	94'50
— — — D	93'25	93'00	93'50
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	53'75	54'00
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	60'50	61'00
— — adheridas	75'87	75'75	76'00
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	.....	48'50	49'00
— — — 1883.	.....	48'50	49'00
— — serie G y H.	.....	78'00	78'50
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª	.....	101'00	101'50
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	92'50	93'00
— totsels cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturia, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tranvies.	.....	96'50	97'00
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	98'50	99'00
— Barc. Elec.	.....	97'50	98'00
— —	90'87	90'50	91'00
Companyia Transatlántica	.....	93'50	94'00
Canal d'Urgell	.....	77'50	78'00
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	93'00	93'50
Comp. Gen. Tab. de Filipinas.	100'00	99'75	100'25
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	93 75	94'00
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	105'00	.....	.....
— — — 1910.	105'37	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	102'25	102'75
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	93'00	93'50
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	97'25	97'75
Comp. Coches y Automóbils	.....	98'50	99'00
Siemens Schuckert, ind. El c.	.....	99'25	99'75
Societat Valenciana Elec	.....	100'50	101'00
Navegació y Industria	.....	91'50	92'00
Societat Carbons de Berga	.....	96'50	97'00

Accions

	Oper.	Diner	QUEDA Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crédit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalització Ebre	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Rambla del Mitj, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes	.....	83'70
Alacants, idem	93'30	93'30
Norda, idem	100'80	100'70
Orenses, idem	.....	27'10
Colonials, idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	67'00
Cotons	N'D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes próxim	.....	83'70
Alacants, idem	93'00	92'85
Norda, idem	100'30	100'15
Orenses, idem	.....	27'00
Colonials idem	.....	61'00
Andalusos, idem	.....	67'50
Banca Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N'D.	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	7'00	p. 100
Isabels	10'00	—
Unses	7'25	—
Or de quatre duros	7'00	—
Or de un y dos duros	6'00	—
Dollars	10'00	—
Lliures esterlinas	26'00	ptas.
Francs	7'05	p. 100
Marcs	131'00	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	83'75
— fi de mes	83'85
— — próxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'00
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	449'50
Accions Tabacalera	290'50
Riu de la Plata	481'25
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	.....
— obligacions	78'50
Francs	107'25
Lliures	33'00

FILLS DE F. MAS SARDÁ

RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociém els cupons Interior y amortissable al quatre per cent. Venciment 1 de janer 1913. Paguem el cupó número 18 de les Accions Foment d'Obres y Construccions.

Artritismo
Dolors
Reumatismo
Gota
Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL

PEL

Depuratiu Richelet

PURIFICADOR REGENERADOR | DE LA SANG

EN VENDA:

Totes les Farmacies y Drogueries

Dipositari general pera tota Espanya:

Don Francisco LOYARTE

Sant Ignaci Loiola, 9. — SAN SEBASTIAN

— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

ACTUALMENT

EXPOSICIÓ ESPECIAL

y venda de

GUANTS y PUNTILLES

Macasars, Tires bordades, Llansols, Mocadors encaix, Cotilles, Refajos, Tuls, Vels, "Echarpes", Genres de punt y calsat pera senyora y senyor

Plantes y Flors de adorno, Perfumería, Saquets pell, pintes, miralls de má. florers, caixes paper, etc., etc.

Ocasions excepcionals

durant els díes d'exposició

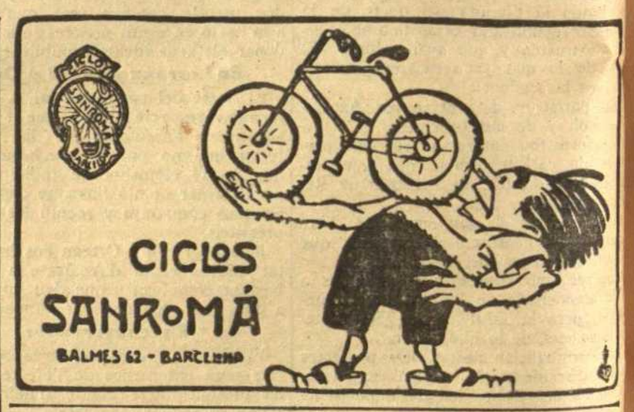

DOLOR

reumátic, inflamatori o nirviós. Se cura amb el tant acreditat

Duval

que amb tant feliz éxit ven la Farmacia Martinez, carrer Robador, (cantonada al de Sant Rafel). Envíu a provincies.

MARIN -- OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encárregs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.

ARCS, 3 JUNT A LA PLASSA NOVA)

DINER en 2.ª hipoteca, us lofrain y parts indivisas, y sobre generos, pianos carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Monica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipotecas y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, es llogueres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

LÁMPARA IRROMPIBLE

RAY

Rambla de les Flors, núm. 18

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

Els **vòmits, coragre, ardors, ...cies pesadesa, bilis y ... de l'estòmac, cintura y ...a, etcètera,** desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les **dispepsies, gastralgies y catarros gástrics,** com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya, J. Uriach y C.ª-Barcelona